

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE
ZA 2011. GODINU
Broj: 03 - 16/12**

Sarajevo, juni 2012. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike** za 2011. godinu (bilans stanja na dan 31. decembar 2011. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Federalnog ministarstva rada i socijalne politike odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje u skladu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ iskazane su obaveze u iznosu od 203.642.728 KM koje se odnose na obaveze prema Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje na ime isplaćenih penzija u iznosu od 188.415.044 KM (od čega se na obaveze iz 2011. godine odnosi 7.443.076 KM) i obaveze prema osobama sa invaliditetom za izdana rješenja o uvođenju u pravo u iznosu od 15.227.684 KM. Iskazane obaveze prema osobama sa invaliditetom nastale su u prethodnom periodu i iste se ne mogu potvrditi iz razloga što se ne raspolaze relevantnom dokumentacijom po osnovu koje bi se potvrdio kako ukupan iznos navedenih obaveza tako i broj korisnika i prava koji su isti ostvarili u skladu sa zakonskim propisima. Iskazane obaveze prema Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje nisu usaglašene sa navedenom institucijom, a iznos od 7.443.076 KM predstavlja više stvoreni izdatak u odnosu na odobrena sredstva u

fiskalnoj 2011. godini i isti nije iskazan u finansijskim izvještajima na odgovarajućoj poziciji u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH (tačke 5.5.1. i 5.5.2. Izvještaja);

2. Nije postupljeno, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH, a što je konstatovano i prethodnim revizijama, u dijelu izbora najpovoljnijeg ponuđača za održavanje SOTAC baza podataka neratnih invalida i civilnih žrtava rata. Sredstva su realizovana sa pozicije „Tekućih transfera“ doznačavanjem firmi COMP 2000 d.o.o. Sarajevo. Sa navedenom firmom nije zaključen ugovor kojim bi se potvrdila prava i obaveze kao i vrsta, količina i cijena usluga, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost izdatka od 269.000 KM u okviru tekućih transfera (tačka 5.5.4. Izvještaja);
3. Prilikom stvaranja obaveza u toku fiskalne godine nije postupljeno u skladu sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH i članom 15. Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH za 2011. godinu, obzirom da prethodno nisu odobrena i obezbijedena budžetska sredstva na odgovarajućim pozicijama za izvršavanje stvorenih obaveza (tačke 5.5.4, 5.5.5 i 5.6. Izvještaja).
4. Ne može se potvrditi opravdanost načina raspodjele sredstava tekućeg „Transfera za organizacije civilnih invalida“ u iznosu od 750.000 KM. Izbor korisnika je izvršen bez javnog poziva za dodjelu sredstava i utvrđenih kriterija pri čemu nije pružena mogućnost svim organizacijama civilnih invalida koji ispunjavaju uslove da apliciraju za budžetskim sredstvima. Sredstva su dodjeljivana i korisnicima koji se ne mogu smatrati organizacijama civilnih invalida. Sa krajnjim korisnicima nisu zaključivani ugovori, a dio istih nije dostavio izvještaje sa dokumentacijom koja dokazuje namjenski utrošak sredstava (tačka 5.5.7. Izvještaja);
5. Ne može se potvrditi da je u skladu sa nadležnostima Ministarstva izvršen adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava doznačenih krajnjim korisnicima putem tekućih transfera „Finansiranje rada Instituta za medicinsko vještačenje“, „Transfer Savezu logoraša BiH“, „Transfer Fondu za rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom“ i „Transfer za organizacije civilnih invalida“. U skladu sa odlukama Ministarstva o dodjeli sredstava krajnji korisnici nisu dostavljali izvještaje sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava (tačke 5.5.4., 5.5.5., 5.5.6. i 5.5.7. Izvještaja);
6. Ne može se potvrditi osnovanost ulaganja sredstava kapitalnih transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH“ odobrenih za prenamjenu prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, obzirom da nije prezentirana dokumentacija utvrđena članom 8. Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH vezano za utvrđivanje djelatnosti navedenog Zavoda, kao i vlasništvo nad objektom u koji se vrši ulaganje (tačka 5.6. Izvještaja);
7. Ne može se potvrditi opravdanost načina raspodjele sredstava Kapitalnih transfera – „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH“ u iznosu od 1.716.196 KM, obzirom da nije izvršeno javno objavljivanje i raspodjela sredstava na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu. Za izvršena ulaganja u iznosu od 698.366 KM ne može se potvrditi karakter kapitalnih ulaganja, odnosno da su utrošena za namjene utvrđene Budžetom FBiH za 2011. godinu tj. za kapitalna ulaganja (tačka 5.6. Izvještaja);
8. Ne može se potvrditi iznos izvršenih radova fakturisanih prvom privremenom situacijom u iznosu od 502.104 KM (od 29.12.2011. godine) po Ugovoru o izvođenju radova prve faze prenamjene prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ zaključenim sa firmom „Kons“ d.o.o. Ljubuški 08.12.2011. godine (u vrijednosti od 2.099.622 KM). U navedenom slučaju nije postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu, obzirom da je ugovorena vrijednost radova veća od iznosa raspoloživih sredstava za navedene namjene u fiskalnoj

godini. Ističemo da je prema Idejnom projektu procijenjena vrijednost ulaganja 3.195.000 KM, bez izdataka za nabavku opreme i potrebnog inventara (tačka 5.6. Izvještaja);

9. Opravdanost isplate naknada po osnovu zaključenih ugovora o djelu u neto iznosu od 61.456 KM (bruto iznos 75.701 KM) ne možemo potvrditi iz razloga što su isti zaključivani za izvršenje redovnih poslova i zadataka zaposlenih koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva (tačka 5.4.1. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike** ne prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2011. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike** tokom 2011. godine nije bilo u tačkama 1., 2., 3., 6., 7. i 8. u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 14.06.2012. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1.UVOD	1
2.PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.REZIME	1
4.OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2010. GODINU	5
5.NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1 Sistem internih kontrola i interna revizija.....	6
5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva	7
5.3 Budžet za 2011. godinu	8
5.4 Tekući rashodi	9
5.4.1 Izdaci za materijal i usluge	9
5.5 Tekući transferi.....	11
5.5.1 Transfer za lica sa invaliditetom - neratni invalidi.....	11
5.5.2 Transferi za PIO - refundacija isplaćenih sredstava za isplaćene penzije pod povoljnijim uslovima u skladu sa donesenim uredbama i zakonima	13
5.5.3 Transfer za civilne žrtve rata	17
5.5.4 Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida	18
5.5.5 Transfer Savezu logoraša BiH i partnerskim sudionicima - Projekat provedbe Odluke Međunarodnog suda pravde.....	20
5.5.6 Transfer Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	20
5.5.7 Transfer za organizacije civilnih invalida	21
5.6 Kapitalni transferi - Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH.....	21
5.7 Razvojni projekti iz nadležnosti Ministarstva	24
5.8 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine	25
5.9 Ostali nalazi	25
5.9.1 Realizacija kapitalnih transfera iz prethodnih godina.....	25
5.9.2 IT sistem.....	26
5.9.3 Sudski sporovi	27
6.KOMENTAR	27
PRILOG BR. 1.....	1
IZVRŠENJE BUDŽETA FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE NA DAN 31.12.2011. GODINE.....	1

IZVJEŠTAJ
O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE
za 2011. Godinu

1. UVOD

Ministarstvo rada i socijalne politike (u daljem tekstu Ministarstvo) formirano je po osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne zaštite, rada, penzionog i invalidskog osiguranja i to: politiku rada i zapošljavanja, radne odnose i prava iz radnog odnosa; zaštitu na radu; penziono-invalidsko osiguranje; međunarodne konvencije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, ugovore i bilateralne sporazume iz oblasti rada i zapošljavanja; socijalnu sigurnost i solidarnost, zaštitu civilnih žrtava rata; zaštitu osoba sa invaliditetom; zaštitu porodica, usvojenje i starateljstvo; socijalnu zaštitu i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva, utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad, a sredstva za rad osiguravaju se u federalnom budžetu.

U Ministarstvu je na dan 31.12.2011. godine bilo 85 zaposlenih. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno je 95 radnih mjesta, dok je za 89 zaposlenika odobren Budžet FBiH za 2011. godinu.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Vilsonovo šetalište br.10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2011. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nije bila revizija finansijskih izvještaja razvojno - investicionih projekata za koje je nadležno Ministarstvo, već samo nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje, kao ni rješenja o uvođenju u pravo korisnika prava utvrđenih zakonskim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2011. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje u skladu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2011. godine do juna 2012. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na osnovu uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2011. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- ***Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu uređenja pitanja isplate neizmirenih obaveza nastalih po osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, Zakona o potvrđivanju***

- prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uslovima i Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja neizmirenih obaveza nastalih po osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.*
- *Potrebno je nastaviti aktivnosti u cilju zakonskog regulisanja obaveza koje tretiraju penzionisanje pod povoljnijim uslovima, kao i osiguranje potrebnih sredstava za isplate penzija utvrđenih propisima o povoljnijem penzionisanju koji se finansiraju iz budžeta FBiH i Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.*
  - *Planiranje sredstava transfera za PIO vršiti na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija. Takođe je potrebno da se realizacija odobrenih sredstava za pojedine transfere vrši primjenom koeficijenta za obračun na osnovu raspoloživih sredstava odobrenih budžetom u skladu sa zakonskim propisima.*
  - *Potrebno je u saradnji sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom finansija poduzeti dodatne aktivnosti u cilju iznalaženja načina izmirenja obaveza po osnovu isplata penzija pod povoljnijim uslovima nastalih u prethodnom periodu.*
  - *Potrebno je izraditi elektronski registar korisnika penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima kao i automatizaciju kontrole isplata predmetnih penzija izvršenih u Federalnom zavodu za PIO u svrhu bolje kontrole trošenja budžetskih sredstava.*
  - *Potrebno je da se evidentiranja obaveza (zahtjeva za refundaciju) i izmirenje istih vrši na osnovu relevantne dokumentacije uz prethodno izvršenu kontrolu i ovjeravanje od strane ovlaštene osobe u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.*
  - *Potrebno je da Ministarstvo u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja prava poduzme aktivnosti na osiguranju elektronskog registra korisnika penzija koje u skladu sa zakonskim i ostalim propisima isplaćuje Zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, a za koje se sredstva osiguravaju u budžetu FBiH.*
  - *Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti skupa sa Federalnim pravobranilaštvom i Federalnim ministarstvom finansija vezano za pravovremeno rješavanje pitanja podnesenih tužbi po osnovu priznatih prava, pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih sudskih rješenja a u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata kao i poduzimanja aktivnosti na povratu više isplaćenih naknada u odnosu na pravo utvrđeno zakonom.*
  - *Potrebno je da Ministarstvo osigura dosljednu primjenu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i Uputstva o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun novčanih primanja korisnika i nadzora nad zakonskim korištenjem prava.*
  - *Potrebno je izvršiti usaglašavanje stanja iskazanog u Glavnoj knjizi Trezora sa stanjem iskazanim u SOTAC bazi podataka Sektora za zaštitu osoba sa invaliditetom i zaštite civilnih žrtava rata po osnovu neizmirenih obaveza prema neratnim invalidima za isplatu duga po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom koji je važio do 11.03.2009. godine.*
  - *U skladu sa Zakonom o formiranju jedinstvenog registra korisnika socijalnih naknada u FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata donijeti Pravilnik o jedinstvenom uređivanju i vođenju baze podataka gotovinskih naknada u FBiH za koje se ne plaćaju doprinosi i pristupiti formiranju baze podataka.*
  - *U skladu sa odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom vršiti nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po istom.*
  - *Uspostaviti evidenciju više isplaćenih naknada po izvršnim sudskim rješenjima u odnosu na iznos naknade koji u skladu sa zakonskim propisima pripada korisniku prava.*
  - *Potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama nižih nivoa vlasti osigurati dosljednu primjenu Uputstva o načinu isplate novčanih primanja osoba sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava kao i načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava.*

- *Potrebno je dosljedno primjenjivati zaključeni Ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, posebno u dijelu redovnog izvještavanja o izvršenim uslugama od strane istog.*
- *Potrebno je da se u skladu sa utvrđenim nadležnostima vrši adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava doznačenih za finansiranje Instituta za medicinsko vještačenje.*
- *Potrebno je da Ministarstvo izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za registraciju Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, prenamjenu djelatnosti navedenog subjekta, kao i vlasništva nad objektom u koji se vrši ulaganje, a u cilju obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom bi se osigurala zaštita javnih sredstava koja su uložena ili se planiraju uložiti u isti.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za fakturisanje izvedenih radova po osnovu prve privremene situacije u iznosu od 502.104 KM (od 29.12.2011. godine) po Ugovoru o izvođenju radova prve faze prenamjene prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ zaključenim sa firmom „Kons“ d.o.o. Ljubuški, i poduzeti adekvatne aktivnosti.*
- *Potrebno je realizaciju kapitalnih transfera vršiti u skladu sa zakonskim propisima uz prethodno donošenje Programa utroška sredstava kapitalnog transfera sa kriterijima za raspodjelu.*
- *Potrebno je da se sredstva kapitalnih transfera troše u skladu sa budžetom FBiH za utvrđene namjene tj. za ulaganja u kapitalne izdatke.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u namjenski utrošak sredstava dodijeljenih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom kao i da se od strane istog dostavi izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava.*
- *Potrebno je osigurati transparentan način dodjele sredstava „Transfera za organizacije civilnih invalida“, kojim bi se svim organizacijama civilnih invalida pružila mogućnost da apliciraju za dodjelu sredstava navedenog transfera, kao i zaključivati ugovore sa korisnicima sredstava kojim bi se uredila prava i obaveze, namjenski utrošak doznačenih sredstava i izvještavanje sa dokumentacijom kojom se potvrđuje namjenski utrošak sredstava.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u namjenski utrošak budžetskih sredstava odobrenih Savezu logoraša BiH za Projekt provedbe Odluke Međunarodnog suda pravde u 2011. godini, kao i poduzeti aktivnosti da se od strane istog dostavi izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava.*
- *U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH sve rashode i izdatke priznavati i iskazivati po osnovu uredno ispostavljenih i iskontrolisanih knjigovodstvenih isprava na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala. Takođe je potrebno u skladu sa naprijed navedenim propisima na kraju godine vršiti usklađivanje i popis obaveza.*
- *Potrebno je izbor najpovoljnijeg ponuđača za usluge održavanja SOTAC baze podataka neratnih invalida i civilnih žrtava rata vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, a prilikom zaključivanja ugovora o pružanju navedenih usluga jasno i konkretno specificirati vrste, količine i cijene usluga, način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, kao i da se istim obuhvate odredbe o tajnosti podataka, način pristupa IT resursima i da se angažovanje vrši isključivo po pisanom nalogu Ministarstva.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za prijem savjetnika kao i prijem u radni odnos državnih službenika i namještenika a vezano za ispunjenje uslova za prijem u radni odnos u skladu sa zakonskim i internim aktima i u skladu sa konstatovanim poduzeti aktivnosti.*
- *U skladu sa Pravilnikom o internoj kontroli i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika Federalnog ministarstva finansija kroz uspostavu interne revizije na način i uslovima predviđenih istim osigurati nadgledanje provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.*

- *Za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja istih.*
- *Potrebno je preispitati opravdanost isplate naknade članovima komisija koji su zaposlenici Ministarstva i koji obavljaju poslove iz nadležnosti Ministarstva, kao i da članovi komisija dodijeljene poslove i zadatke obavljaju u skladu sa rješenjem o imenovanju komisija tj. da se poslovi obavljaju komisijski.*
- *Prilikom obračuna i isplate naknade za rad u komisijama pridržavati se odredbi Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH kao i Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.*
- *Korištenje službenih vozila vršiti u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila Ministarstva, a posebno u dijelu evidentiranja korištenja i parkiranja vozila, kao i korištenja vozila samo za službene potrebe Ministarstva.*
- *Planiranje budžetskih sredstava vršiti u skladu sa Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija a na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba za sredstvima, u cilju što efikasnije upotrebe odobrenih sredstava.*
- *Potrebno je u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, Odlukom o Jedinici za implementaciju Projekta socijalne i ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organizovati Jedinicu za implementaciju projekata u Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.*
- *Potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH kao i donesenih akata i instrukcija nadležnih organa i institucija u djelu redovnog vršenja nadzora i podnošenja izvještaja o realizaciji razvojno - investicionih projekata, izvještavanja Federalnog ministarstva finansija o realizaciji projekata u odnosu na finansijske planove projekata, te eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, troškovima koji se finansiraju iz budžeta, kao i utrošku kreditnih sredstava za operativne troškove.*
- *Potrebno je najmanje jednom godišnje uskladiti stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u računovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo prati namjenski utrošak doznačenih budžetskih sredstava za izgradnju Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima i po osnovu konstatovanog da poduzme adekvatne mjere, kako bi se budžetska sredstva koristila za predviđene namjene.*
- *Izraditi strateški plan razvoja IT sistema Ministarstva kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim i radnim procesima u Ministarstvu u skladu sa poslovnom strategijom Ministarstva i osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru – aplikaciji SOTAC.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti na ostvarivanju preduslova za korištenje funkcionalnosti softvera SOTAC i povezivanje sa ljekarskim komisijama Instituta za medicinsko vještačenje.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa nadležnim institucijama i organima poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH kako bi se izvršilo evidentiranje obaveza po rješenjima o izvršenju u Glavnoj knjizi Trezora u cilju istinitog i tačnog iskazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2010. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2011. godinu, a u sklopu iste i provjere da li se postupalo po preporukama datim u prethodnim revizijama, konstatovali smo da Ministarstvo **nije postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- utvrđivanje stvarnog stanja duga prema neratnim invalidima u prethodnom periodu koje je nastalo provedbom Zakona o osnovama socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom na dan 31.12.2010. godine, broj korisnika i broj prava po korisniku, kao i usaglašavanje stanja iskazanog u Glavnoj knjizi Trezora sa stanjem iskazanim u bazi podataka Sektora za zaštitu osoba sa invaliditetom i zaštite civilnih žrtava rata, te periodično usaglašavanje navedenih podataka;
- uspostavljanje kontrole i praćenja ostvarivanja prava i poduzimanju aktivnosti na osiguravanju elektronskog registra korisnika penzija koje u skladu sa zakonskim i ostalim propisima isplaćuje PIO, a za koje se sredstva osiguravaju u budžetu FBiH;
- priznavanje i iskazivanje rashoda i izdataka na osnovu uredno ispostavljenih i iskontrolisanih knjigovodstvenih isprava na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- korištenje budžetskih sredstva za namjene i u visini predviđene u posebnoj dijelu budžeta, kao i doznaku sredstava u skladu sa odlukom Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava poštujući kriterije raspodjele, svrhu raspodjele i korisnika raspodjele sredstava iz programa;
- poduzimanju dodatne aktivnosti u cilju realizacije Zaključka Vlade FBiH, broj: 588/2009 od 30.07.2009. i 367/2010 od 14.04.2010. godine u cilju donošenja sporazuma o načinu izmirenja obaveza po osnovu isplata penzija pod povoljnijim uslovima;
- obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji angažovanjem izvršilaca u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, te zaključivanje ugovora o djelu za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja istih;
- uspostavu interne revizije na način i prema uslovima predviđenim Pravilnikom o internoj kontroli i Pravilniku o internoj reviziji budžetskih korisnika Federalnog ministarstva finansija i osiguranje nadgledanja provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- praćenje namjenskog utroška doznačenih budžetskih sredstava za izgradnju Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima te na osnovu konstatovanog poduzimanje adekvatnih mjera;
- trošenje budžetskih sredstava u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za namjene i u visini određenoj u posebnoj dijelu budžeta;
- izradu strateškog plana razvoja IT sistema kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu u skladu sa poslovnim strategijom Ministarstva i osiguranje pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru – aplikaciji.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- poduzimanje aktivnosti u dijelu regulisanja pitanja isplate obaveza nastalih u 2008. i 2009. godini na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, te uredbi koje je donijela Vlada FBiH o povoljnijim uslovima penzionisanja;
- vršenje stručnog i upravnog nadzora nad ustanovama koje osniva Federacija u skladu sa odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;
- osiguranje dosljedne primjene Uputstva o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava i osiguranje adekvatnog nadzora nad zakonskim korištenjem prava utvrđenih Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;

- donošenje pravilnika kojim će se urediti jedinstvena elektronska baza podataka korisnika prava na gotovinsku naknadu pojedincima u skladu sa Zakonom o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u FBiH sa Federalnim ministarstvom za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata;
- osiguranje dosljedne primjene Uputstva o načinu isplate novčanih primanja osoba sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava i saradnji sa nadležnim institucijama nižih nivoa vlasti kao i načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava.

Ministarstvo je **u cijelosti postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- nastavak aktivnosti u vezi analize donesenih zakona i uredbi koje tretiraju penzionisanje pod povoljnijim uslovima u cilju zakonskog regulisanja obaveza utvrđenih donesenim uredbama od strane Vlade FBiH, kao i osiguranja potrebnih sredstava za isplate penzija utvrđenih ovim propisima;
- poduzimanje dodatne aktivnosti u cilju realizacije Zaključka Vlade FBiH broj 601/09 od 30.07.2009. godine u cilju iznalaženja načina za izmirenje duga za neratne invalide te osiguranja budžetskih sredstava za isplatu stvorenih obaveza.

U 2011. godini Ministarstvo **nije imalo aktivnosti vezano za procese za koje su u prethodnoj reviziji date preporuke**, samim tim nismo izvršili ocjenu postupanja po istim, a odnose se na:

- ne zaključivanje ugovora o pružanju usluga unosa u bazu podataka neratnih invalida zbog čega se nisu mogle urediti jasno vrste, količine i cijene pojedinačnih usluga, čime se realizacija nije mogla vršiti u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima;
- ne zaključivanje ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga, zbog čega se nije mogla jasno i konkretno specificirati vrsta, količina i cijena usluga, način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, kao i obuhvatanje odredbe o tajnosti podataka, načinu pristupa IT resursima.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola i interna revizija

Organizacija i način rada Ministarstva uređeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kojim su utvrđeni poslovi i zadaci svakog radnog mjesta, broj izvršilaca u odnosu na određena radna mjesta, status izvršilaca po radnim mjestima i potrebni uslovi za vršenje poslova radnih mjesta. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 95 izvršilaca, a na dan 31.12.2011. godine je bilo zaposleno 85. Kao i prethodne godine, i ove godine nije izvršeno popunjavanje upražnjenog radnog mjesta pomoćnika ministra u Sektoru za pravne i kadrovske, ekonomsko - finansijske i opće poslove, a što je moglo imati uticaja na obavljanje utvrđenih poslova Ministarstva kao i konstatovane propuste vezane za finansijsko poslovanje. Uvidom u personalne dosjee savjetnika ministra imenovanih u 2011. godini, **konstatovali smo da dva savjetnika ne ispunjavaju uslove predviđene Pravilnikom, a koji se odnose na potreban radni staž od 5 godina radnog iskustva u struci, obzirom da je imenovan jedan savjetnik sa 3 godine i 4 mjeseca radnog staža, a drugi sa svega 7 mjeseci radnog staža. Takođe, iako je Pravilnikom kao jedan od potrebnih uslova za radno mjesto savjetnika predviđen i položen stručni ispit, 3 od ukupno 4 imenovana savjetnika ne posjeduju položen stručni ispit.** Na navedene nepravilnosti Ured je ukazivao i 2009. godine u Pismu menadžmentu po kojem Ministarstvo nije postupilo. Takođe, uvidom u personalne dosjee novozaposlenih državnih službenika i namještenika, konstatovali smo da je Ministarstvo vršilo prijem zaposlenika, a da isti nemaju ispunjene uslove vezane za potrebni radni staž.

Zaključkom Vlade FBiH V broj 1344/2011 od 09.11.2011. godine, između ostalog, zaduženi su svi budžetski korisnici da u roku od 21 dan utvrde realnost postojećih sistematizacija i unutrašnje organizacije s ciljem unaprjeđenja njihovog rada i organizacije, osiguranja efikasnog rukovođenja kao i uvođenja savremenih tehničkih metoda i sredstava rada u organima uprave. Nije prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo postupilo po naprijed navedenom, a takođe nije poduzelo mjere na smanjenju izdataka nastalih po osnovu ugovora o djelu i rada u komisijama.

Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima predviđeno je imenovanje Komisije za internu kontrolu koja je imenovana u prethodnom periodu, međutim nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je imenovana komisija tokom 2011. godine radila, a Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti u cilju njenog angažovanja na poslovima za koje je formirana. Ministarstvo je u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika donijelo pisane procedure, osim procedura i pravila korištenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sistema.

Izvršenom revizijom konstatovano je da nije uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola. Ove kao i prethodne godine konstatovani su značajni propusti u realizaciji pojedinih tekućih i kapitalnih transfera, obzirom da je raspodjela sredstava vršena bez donošenja programa raspodjele, javnog objavljivanja i utvrđivanja kriterija kao i dodjela sredstava kapitalnih transfera bez utvrđenih kriterija za dodjelu sredstava i zaključivanja ugovora sa korisnicima sredstava. Takođe u finansijskim izvještajima nisu iskazani svi izdaci nastali po osnovu tekućih transfera za PIO. Uvidom u dokumentaciju u vezi korištenja službenih vozila i kontrole potrošnje goriva, ne možemo potvrditi da su u svim slučajevima službena vozila korištena u svrhu obavljanja službenih poslova, nije vršena kontrola potrošnje goriva, niti je vođena evidencija o parkiranju vozila poslije radnog vremena, u skladu sa internim aktima Ministarstva. Pored navedenog u izvještaju, utvrđeno je da se pojedine kontrolne aktivnosti nisu provodile na način kako je definisano donesenim procedurama: kod troškova reprezentacije, putnih troškova, troškova mobilnih telefona, usluga stručnog obrazovanja, evidentiranja izdataka za održavanje vozila, ocjenjivanja državnih službenika i namještenika, plaćanja novčanih kazni zaposlenika, sačinjavanja i ovjere finansijskih izvještaja, što je konstatovano u Pismu menadžmentu.

Interna revizija je uređena na način da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno radno mjesto za obavljanje poslova interne revizije „Stručni savjetnik - interni revizor“, koje nije popunjeno, niti su tokom 2011. godine poduzimane aktivnosti u cilju popunjavanja istog, a što je konstatovano i revizijama prethodnih godina. U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH ministar je odgovoran za uspostavljanje i funkcionisanje adekvatnog i efikasnog finansijskog upravljanja i sistema kontrola.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za prijem savjetnika kao i prijem u radni odnos državnih službenika i namještenika a vezano za ispunjenje uslova za prijem u radni odnos u skladu sa zakonskim i internim aktima i u skladu sa konstatovanim poduzeti aktivnosti.

U skladu sa Pravilnikom o internoj kontroli i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika Federalnog ministarstva finansija kroz uspostavu interne revizije na način i uslovima predviđenih istim osigurati nadgledanje provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom (u daljem tekstu Zakon o osnovama socijalne zaštite) definisana su osnovna prava socijalne zaštite lica sa invaliditetom. U skladu sa istim centralnu evidenciju o izvršenim isplatama vodi Ministarstvo. Uputstvom o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, uređena je obaveza kantonalnih centara za socijalni rad da u roku od petnaest dana obavještavaju Ministarstvo o prestanku ili promjeni prava korisnika. Prezentirana dokumentacija potvrđuje da je Ministarstvo vršilo isplatu korisnicima prava nakon gubljenja istog iz razloga što nije imala saznanja o promjenama koje utiču na gubitak ili visinu prava. Prema prezentiranim podacima za 2011. godinu izvršeni su povrati neosnovano isplaćenih sredstava kantonima za civilne žrtve rata u iznosu od 32.801 KM. Ministarstvo je vršilo povrat tih sredstava na način da je umanjivalo iznos mjesečnih sredstava za isplatu kantonalnim službama tekućeg mjeseca za iznos više isplaćenih sredstava u prethodnom mjesecu. Ovakav način vršenja povrata nije uređen propisima koji regulišu isplate ovih prava. **Zbog navedenog ne može se potvrditi da je ostvaren adekvatan nadzor** nad namjenskim trošenjem budžetskih sredstava u skladu sa navedenim zakonom, kao i da su povrati na navedeni način utemeljeni na zakonskim propisima.

Zakon o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u FBiH usvojen je početkom 2010. godine i istim su osim općih pravila i načela za utvrđivanje prava na novčanu naknadu utvrđena i opća pravila i načela za uspostavljanje jedinstvene elektronske baze podataka, način prikupljanja podataka, formati i način izvještavanja i prava i način korištenja podataka. **Za provođenje navedenog**

Zakona zaduženi su ovo Ministarstvo i Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata, koji su bili obavezni da u roku od četiri mjeseca od usvajanja istog izrade Pravilnik o jedinstvenom vođenju baza podataka gotovinskih naknada u FBiH. Iako su poduzimane aktivnosti isto nije realizovano. Prezentirana je dokumentacija da je Vlada FBiH Zaključkom (V broj: 403/2012 od 28.03.2012. godine) utvrdila da se kreiranje i uspostavljanje funkcionalnog registra izvrši u okviru postojećeg sistema Federalnog ministarstva finansija/Porezne uprave FBiH i zadužila Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata i ovo Ministarstvo za realizaciju Zaključka, odnosno preduzimanje adekvatnih aktivnosti. Takođe, Zaključkom Vlade FBiH (V broj: 853/2012 od 30.05.2012. godine) zadužena su Federalno ministarstvo finansija i ovo Ministarstvo da nakon što se završi izrada Pravilnika o jedinstvenom uređivanju i vođenju baze podataka gotovinskih naknada u FBiH za koje se ne uplaćuju doprinosi, pristupe finaliziranju projekta i formiranju baze podataka.

U skladu sa odredbama Zakona po osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom vršiti nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po istom.

U skladu sa Zakonom o formiranju jedinstvenog registra korisnika socijalnih naknada u FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata donijeti Pravilnik o jedinstvenom uređivanju i vođenju baze podataka gotovinskih naknada u FBiH za koje se ne plaćaju doprinosi i pristupiti formiranju baze podataka.

Potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama nižih nivoa vlasti osigurati dosljednu primjenu Uputstva o načinu isplate novčanih primanja osoba sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, kao i načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava.

5.3 Budžet za 2011. godinu

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2011. godinu iskazani su izdaci u iznosu od 356.148.812 KM, što je za 9.183.884 KM ili 2,51% manje od odobrenih sredstava (365.332.696 KM). Ne realizovana sredstva se najvećim dijelom odnose na sredstva tekućih transfera.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je budžetskim zahtjevom za 2011. godinu **iskazana potreba za ukupno 806.561.249 KM, a odobreno 343.216.995 KM ili 42,55%. Izmjenama i dopunama budžeta FBiH za 2011. godinu izvršeno je povećanje odobrenih sredstava na iznos od 359.416.007 KM** a isto se najvećim dijelom odnosi na Transfer za lica sa invaliditetom-neratni invalidi u iznosu od 14.000.000 KM. Rješenjima Federalnog ministarstva finansija o unutrašnjim preraspodjelama u okviru određenih pozicija Ministarstva izvršene su unutrašnje preraspodjele u ukupnom iznosu od 34.144.520 KM. Odlukom Vlade FBiH odobrena je preraspodjela sa pozicije izdataka Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 5.916.689 KM.

Zbog nedostatka sredstava odobrenih budžetom za isplatu određenih izdataka nastalih po osnovu provedbe zakonskih i ostalih propisa, nisu izmirene obaveze **u iznosu od 203.642.728 KM (obaveza prema Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje na ime već isplaćenih penzija u iznosu od 188.415.044 KM; obaveza prema osobama sa invaliditetom od 15.227.684 KM za 2008. i 2009. godinu), koje su evidentirane na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“, što nije u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.** Iskazivanje navedenih obaveza na navednoj poziciji ima utjecaj na istinit i tačan prikaz rezultata poslovanja i izvršenja budžeta za fiskalnu godinu.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka je slijedeća: tekući transferi 98,48%, primanja zaposlenih 0,73%, kapitalni transferi 0,48%, izdaci za materijal i usluge 0,28% i nabavka opreme 0,03%.

Pregled izvršenja budžeta dat je u prilogu br. 1. Izvještaja.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti u dijelu uređenja pitanja isplate neizmirenih obaveza nastalih po osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uslovima i Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja neizmirenih obaveza nastalih po osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Planiranje budžeta vršiti u skladu sa Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, a na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba za sredstvima, u cilju što efikasnije upotrebe odobrenih sredstava.

5.4 Tekući rashodi

5.4.1 Izdaci za materijal i usluge

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti iskazani su u neto iznosu od 61.456 KM (bruto iznos 75.701 KM). U okviru ove pozicije evidentirani su troškovi nastali po osnovu zaključenih ugovora o djelu za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva kao što su: poslovi upravljanja putničkim vozilom i vođenje evidencije o vozilu i njegovoj upotrebi, obavljanje operativno analitičkih poslova vezanih za socijalnu zaštitu i zaštitu porodice i i djece, praćenje primjene potrebnih matematskih metoda u oblasti finansija i pripreme budžeta, obavljanje administrativnih poslova – priprema sjednice Vlade FBiH, koordinacija poslova i zadataka sa centrima za socijalni rad i službama socijalne zaštite, stručna obrada sistemskih i drugih pitanja koja služe sa izradu zakona, drugih propisa i općih akata kao i davanja stručnog mišljenja o prednacrtu međunarodnih sporazuma. Navedeni poslovi imaju karakter trajnosti što potvrđuje i činjenica da su se pojedini ugovori konstantno obnavljali od 2007. godine. Ugovore o djelu je u ime Ministarstva zaključivao ministar i istima je predviđeno podnošenje mjesečnih izvještaja o radu koji su se podnosili sekretaru Ministarstva. Na osnovu naprijed navedenog konstatovano je da su ugovori o djelu zaključivani za poslove koji predstavljaju redovne poslove i zadatke date u nadležnost Ministarstvu, a za koje se angažovanje izvršilaca trebalo provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, te iz tih razloga ne možemo potvrditi osnovanost nastanka troškova u navedenom iznosu.

Za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a ugovore o djelu zaključivati za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja istih.

Izdaci za rad komisija iskazani su u neto iznosu od 47.378 KM (bruto iznos 58.360 KM) i veći su za 15.995 KM u odnosu na prošlu godinu.

Izdaci za rad **Komisije za implementaciju člana 143. Zakona o radu** iskazani su u neto iznosu od 5.000 KM (bruto iznos 6.156 KM). Kao i prethodnih godina, konstatovali smo da se zadaci komisije dodijeljeni od strane ministra Rješenjem o imenovanju komisije, nisu radili komisijski već su predmeti rješavani pojedinačno od strane članova komisije. Isplata naknade za rad u komisiji vršila se na osnovu broja predmeta koje su članovi obradili. **Vezano za navedeno postavlja se pitanje opravdanosti isplate naknade članovima komisije uzimajući u obzir da su navedeni poslovi dati u nadležnost Ministarstva i da su članovi komisije zaposlenici Ministarstva.** Na navedenu nepravilnost ukazivali smo i u prethodnim revizijama.

Izdaci za rad **Komisije za rješavanje žalbi na prvostupanja rješenja** iskazani su u neto iznosu od 19.928 KM (bruto iznos 24.548 KM). Na osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, ministar je donio Rješenje o imenovanju komisije kojim je u komisiju imenovao šest članova, zaposlenika Ministarstva. Takođe, ministar je donio Odluku kojom utvrđuje naknadu članovima Komisije u iznosu od 4,00 KM po urađenom predmetu. Nisu nam prezentirani zapisnici, izvještaji niti neki drugi dokument na osnovu kojeg bismo mogli potvrditi da je Komisija radila van radnog vremena te ostvarila pravo na naknadu za rad u Komisiji u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanim od strane Vlade FBiH i

rukovoditelja federalnih organa državne službe, kojom je utvrđeno da članovi komisije imaju pravo na ostvarivanje naknade za rad u komisijama ukoliko su poslove i zadatke koji su im dodijeljeni, obavljali van radnog vremena. **Takođe, ni za ovu Komisiju ne možemo potvrditi da je poslove i zadatke obavljala komisijski.** Obračun i isplata naknade za rad vršila se prema broju okončanih postupaka žalbi.

Izdaci za rad **Komisije za izbor direktora, članova Upravnog odbora i članova Nadzornog odbora Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja** iskazani su u neto iznosu od 1.750 KM (bruto iznos 2.156 KM). Rješenje o imenovanju komisije donio je premijer Vlade FBiH 11.05.2011. godine. Istim je imenovao predsjednika komisije i 4 člana od kojih je jedan predstavnik Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata i jedan predstavnik Federalnog ministarstva zdravstva dok su ostali članovi zaposlenici Ministarstva. U rješenju je navedeno da će se visina naknade odrediti posebnim rješenjem kao i da članovi komisije imaju pravo na naknadu u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. **Uvidom u dokumentaciju (zapisnike sa sjednica komisija) konstatovali smo da je komisija poslove i zadatke obavljala u toku radnog vremena te da na osnovu navedenog nije bilo osnova za isplatu naknade zaposlenicima Ministarstva.**

Isplata naknade kontakt osobi za **Projekat „Sjednica bez papira“** iskazana je na poziciji izdataka za rad u komisijama u ukupnom neto iznosu od 3.600 KM za obavljanje poslova održavanja i up-date stranice, mijenjanja sadržaja site-a, strukture stranice, teksta, slika, filmova i ostalih dokumenata. Kao i prethodnih godina, i ove godine se svakog mjeseca zaposlenici Ministarstva – višem referentu-tehničkom sekretaru isplaćivala mjesečna naknada u iznosu od 300 KM za obavljanje navedenih poslova. Ne možemo potvrditi osnovanost isplate ove naknade, jer se navedeni poslovi nalaze u opisu redovnih poslova tehničkog sekretara, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, a za koje namještenik prima plaću u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast. **Navedeno je isticano i u izvještaju revizije za 2009. i 2010. godinu i davane su preporuke, po kojima Ministarstvo nije postupilo.**

Potrebno je preispitati opravdanost isplate naknade članovima komisija koji su zaposlenici Ministarstva i koji obavljaju poslove iz nadležnosti Ministarstva.

Potrebno je da članovi komisije dodijeljene poslove i zadatke obavljaju u skladu sa rješenjem o imenovanju komisije tj. da se poslovi obavljaju komisijski.

Prilikom obračuna i isplate naknade za rad u komisijama pridržavati se odredbi Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH kao i Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu od 54.215 KM i veći su za 15.221 KM (ili za 39 %) u odnosu na prošlu godinu. Kao i prethodnih godina, PN-4 obrasci za vozila se nisu popunjavali u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH kao i Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga u dijelu upisivanja potrebnih podataka kao što su: početno i krajnje stanje brojila, vrijeme polaska i dolaska, broj lica u vozilu, potpis osobe koja je upravljala vozilom. Na pojedinim putnim nalozima za vozila vozači nisu stavljali potpis da su vozilo primili bez nedostataka. Uvidom u dokumentaciju uočili smo da su određena vozila korištena (radnim danima a i u dane vikenda) bez putnog naloga ili odobrenja nadležne osobe a tijekom revizije nije nam dostavljena dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su ista korištena za obavljanje zadataka iz nadležnosti Ministarstva. Iz navedenih razloga a posebno neslaganja pojedinih podataka u putnim nalozima za službena vozila, nismo u mogućnosti potvrditi tačnost evidencija, a u skladu s tim ni opravdanost nastanka izdataka za troškove goriva u navedenom iznosu.

Članom 8. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila Ministarstva utvrđeno je da su nakon završenog radnog vremena, odnosno obavljene službene obaveze zadužene osobe dužne automobile parkirati na osiguranom parking prostoru ispred sjedišta Ministarstva u ulici Vilsonovo šetalište broj 10. **Kao i prethodnih godina, ni ove godine nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se vozila parkiraju na predviđenom mjestu i da se o tome vodi evidencija.**

Sačinjen je Godišnji pregled potrošnje goriva po vozilima ali ne sadrži prosječnu godišnju potrošnju goriva po svakom vozilu, koja bi se upoređivala sa utvrđenim normama potrošnje goriva po vozilima te utvrdili razlozi eventualnog prekoračenja utvrđene potrošnje. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi

potvrdila da su menadžmentu Ministarstva dostavljeni mjesečni izvještaji o potrošnji goriva kao i Godišnji pregled potrošnje goriva po vozilima.

Korištenje službenih vozila vršiti u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila Ministarstva, a posebno u dijelu evidentiranja korištenja i parkiranja vozila, kao i korištenja vozila samo za službene potrebe Ministarstva.

5.5 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 350.735.811 KM, što predstavlja 97,51% u odnosu na operativnim budžetom odobrena sredstva u iznosu od 359.690.566 KM. Sredstva tekućih transfera se odnose na **Transfere drugim nivoima vlasti u iznosu od 195.564.792 KM, Transfere pojedincima u iznosu od 151.368.781 KM i Transfere neprofitnim organizacijama u iznosu od 3.802.238 KM.**

5.5.1 Transfer za lica sa invaliditetom - neratni invalidi

Transfer za lica sa invaliditetom iskazan je u ukupnom iznosu od 151.368.781 KM od čega se 107.655.658 KM odnosi na izmirenje tekućih obaveza iz 2011. godine po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine FBiH“ br. 14/09 od 11.03.2009. godine) i 43.713.122 KM za izmirivanje obaveza prema neratnim invalidima za isplatu duga po Zakonu koji je važio do 11.03.2009. godine. Zbog nedostatka sredstava za isplatu naknade korisnicima prava Rješenjem Federalnog ministarstva finansija o unutrašnjoj preraspodjeli izvršena je preraspodjela u iznosu od 3.500.000 KM na navedenu poziciju umanjnjem „Transfera za civilne žrtve rata“ za navedeni iznos. Pravo na socijalnu zaštitu prema odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite imaju osobe koja se nalaze u stanju socijalne zaštite. Iznos naknade se utvrđuje rješenjem na osnovu Pravilnika o ocjenjivanju oštećenja organizma kod osoba sa invaliditetom u postupku ostvarivanja prava po navedenom Zakonu. Uputstvom o načinu isplate novčanih primanja osoba sa evidencije o korisnicima prava utvrđen je način isplate sredstava. Visina naknade korisnika ovih prava je određena članom 18. tačka f navedenog Zakona. Sredstva za ostvarivanje ovih prava se osiguravaju u budžetu FBiH.

„**Transfer za lica sa invaliditetom - neratni invalidi**“ (isplata starog duga po Zakonu o osnovama socijalne zaštite koji je važio do 11.03.2009. godine) realizovan je u iznosu od 43.713.122 KM. Budžetom FBiH za 2011. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 30.000.000 KM, a Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH sredstva su uvećana za 14.000.000 KM. Vezano za realizaciju transfera za osobe sa invaliditetom - neratni invalidi konstatovano je da je na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ na dan 01.01.2011. godine iskazana obaveza u iznosu od 58.881.517 KM po osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite. Navedene obaveze se odnose na obračunate i neisplaćene obaveze iz prethodnih godina koje nisu evidentirane u prethodnim godinama na odgovarajućim pozicijama rashoda u skladu sa zakonskim i ostalim propisima i kao takve nisu imale uticaja na finansijski rezultat. **Tokom 2011. godine izvršeno je uvećanje iznosa obaveza na ovoj poziciji za 920.088 KM (za 249 korisnika) po osnovu naknadno utvrđenih obaveza za osobe čiji su iznosi potraživanja u SOTAC bazi podataka bili svedeni na 0,00 KM (zbog podnesenih tužbi) i nisu bili sadržani u završnom stanju 2010. godine, odnosno početnom stanju 2011. godine.**

Pored umanjnja stanja obaveza usljed mjesečnih isplata po rekapitulacijama za banke izvršeno je i umanjnje za 578.089 KM po osnovu isplata korisnicima posredstvom Federalnog ministarstva finansija, po izvršnim sudskim rješenjima donesenim na osnovu tužbi koje su pokrenuli korisnici navedenih prava pred nadležnim sudom. Prema prezentiranoj dokumentaciji tokom fiskalne godine od izvršenog prenosa sredstava na račune u bankama od 43.995.833 KM vraćeno je u Trezor 282.710 KM iz razloga što su korisnicima sredstava ugašeni računi u bankama. Za navedeni iznos u knjigovodstvu nije izvršeno povećanje obaveze na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ obzirom da obaveza nije izmirena i da će se ista izmiriti ponovnom isplatom sredstava na račune u bankama po otvaranju novih računa od strane korisnika sredstava. Takođe, **prema podacima Federalnog ministarstva finansija u toku 2011. godine izvršena je isplata osnovnog duga po presudama i izvršnim sudskim rješenjima u iznosu od 3.556.485 KM.** Iskazano stanje obaveza u Glavnoj knjizi Trezora u iznosu od 15.227.684 KM na dan 31.12.2011. godine nije se moglo potvrditi iz razloga što nam je prezentiran spisak od 5.850 korisnika sa iznosom 9.819.414 KM i spisak bez naznačenog broja korisnika sa iznosom od 5.066.270 KM po osnovu raznih korekcija. Preostali iznos od 342.000 KM do

iskazanog ukupnog stanja obaveze od 15.227.684 KM prema datom obrazloženju predstavlja razliku između iznosa za koji je uvećana ova pozicija (920.088 KM za 249 korisnika) i iznosa isplate posredstvom Federalnog ministarstva finansija (578.089 KM).

Vežano za sudske presude, pravomoćne sudske presude i izvršna sudska rješenja po osnovu neratnih invalidnina koje su podnijeli korisnici prava na invalidnine kojima je rješenjem Ministarstva utvrđeno pravo na navedenu naknadu u prethodnom periodu na osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite konstatovano je da je realizacija sudskih izvršnih rješenja vršena od strane Federalnog ministarstva finansija. Prema prezentiranoj dokumentaciji obaveze po naprijed navedenom osnovu izvršene su preko Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 3.556.485 KM, a u ovom Ministarstvu iskazano je izvršenje u iznosu od 578.089 KM bez pripadajućih sudskih troškova i zatezних kamata. **Treba napomenuti da su po sudskim izvršnim rješenjima po osnovu naplate naknada na ime neratnih invalidnina potraživani i dosuđivani iznosi glavnice veći od iznosa duga koji je na osnovu rješenja Ministarstva evidentiran u pomoćnoj evidenciji Sektora za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštite civilnih žrtava rata.** Po navedenom osnovu na poziciji ostalih potraživanja evidentiran je iznos od 68.696 KM. Nije prezentiran popis obaveza po naprijed navedenom osnovu na dan 31.12.2011. godine, odnosno da je izvršeno usaglašavanje navedenih obaveza između Ministarstva i Federalnog ministarstva finansija. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo adekvatne aktivnosti skupa sa Federalnim pravobranilaštvom i Federalnim ministarstvom finansija vezano za pravovremeno rješavanje pitanja podnesenih tužbi, ukupnog duga, zatezних kamata i sudskih troškova, a posebno uzimajući u obzir da su za navedene namjene bila u budžetu obezbjeđena sredstva.** Takođe, ne može se potvrditi da je u skladu sa zakonskim i ostalim propisima u Glavnoj knjizi Trezora iskazan iznos više obračunate naknade po osnovu invalidnina u odnosu na iznos duga utvrđen od strane Ministarstva.

Komisija za popis potraživanja i obaveza na dan 31.12.2011. godine konstatovala je stanje neizmirenih obaveza po osnovu duga na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ za neratne invalide po Zakonu koji je važio do 11.03.2009. godine u iznosu od 15.227.684 KM. Međutim nije prezentirana dokumentacija po osnovu koje je utvrđeno stanje navedene obaveze. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi u cjelosti iznos iskazanih obaveza iz razloga što se ne raspolaže relevantnom dokumentacijom po osnovu koje bi se potvrdio kako ukupan iznos navedenih obaveza tako i broj korisnika i prava koji su isti ostvarili u skladu sa zakonskim propisima.** Navedene obaveze predstavljaju više stvoreni izdatak u prethodnom periodu i iste nisu evidentirane na odgovarajućoj poziciji u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Nakon provedene procedure donesen je Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja neizmirenih obaveza nastalih po osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine FBiH“ broj 27/12 od 28.03.2012. godine) kojim je utvrđeno da će se navedene obaveze izmiriti najkasnije do 30.06.2012. godine.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosti skupa sa Federalnim pravobranilaštvom i Federalnim ministarstvom finansija vezano za pravovremeno rješavanje pitanja podnesenih tužbi po osnovu priznatih prava, pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih sudskih rješenja a u cilju smanjenja sudskih troškova, zatezних kamata, kao i poduzimanja aktivnosti na povratu više isplaćenih naknada u odnosu na pravo utvrđeno zakonom.

Uspostaviti evidenciju više isplaćenih naknada po izvršnim sudskim rješenjima u odnosu na iznos naknade koji u skladu sa zakonskim propisima pripada korisniku prava.

Potrebno je izvršiti usaglašavanje stanja iskazanog u Glavnoj knjizi Trezora sa stanjem iskazanim u SOTAC bazi podataka Sektora za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštite civilnih žrtava rata po osnovu neizmirenih obaveza prema neratnim invalidima za isplatu duga po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom koji je važio do 11.03.2009. godine.

5.5.2 Transferi za PIO - refundacija isplaćenih sredstava za isplaćene penzije pod povoljnijim uslovima u skladu sa donesenim uredbama i zakonima

Budžetom FBiH za 2011. godinu Ministarstvu su posebno odobrena sredstva u vezi isplate penzije za svaki propis na osnovu kojeg je i vršena isplata. U slijedećem Pregledu iskazana su odobrena i realizovana sredstva po svakom odobrenom transferu:

u KM

Naziv transfera	Traženi iznos u budžetskom zahtjevu	Odobreno Budžetom za 2011. godinu	Zakonska preraspodjela	Operativni Budžet za 2011. god.	Izvršenje Budžeta za 2011. god.	Ukupna obaveza u 2011. godini
1. Transfer po osnovu prava demobilisanih boraca i članova njihovih porodica	101.663.319	30.885.198	2.481.217	33.366.415	33.366.415	34.658.186
2. Transfer po osnovu prava boraca i članova njihovih porodica	17.170.276	6.257.625	2.130.770	8.388.395	8.388.395	8.916.049
3. Transfer za pokriće dijela penzija po osnovu priznatog posebnog staža iz čl.94. Zakona o PIO	187.740.473	54.175.597	26.865.377	81.040.974	81.040.974	85.319.045
4. Transfer za preuzete obaveze za korisn. penzija pripadnika bivše JNA po osnovu čl.139. Zakona o PIO	13.592.242	3.691.283	1.515.307	5.206.590	5.206.590	5.432.952
5. Transfer po osnovu pov. uslova za sticanje prava na star. penziju vojnih osigur. Vojske FBiH – Uredba II	35.168.038	31.247.679	- 15.866.119	15.381.560	15.381.560	16.048.483
6. Transferi po osnovu povoljnijih uslova za sticanje prava na star.pen.prip.bivš.voj.FBiH, dr.sl.i nam.biv.FMO –Uredba III	47.148.499	41.892.618	- 14.366.879	27.525.739	21.609.050	22.064.171
7. Transfer za PIO – Minimalne penzije	-	2.000.000	3.157.016	5.157.016	5.157.016	5.154.190
UKUPNO:	402.482.847	170.150.000	5.916.689	176.066.689	170.150.000	177.593.076

Izvršenje naprijed navedenih transfera za 2011. godinu iskazano je u iznosu od 170.150.000 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (175.150.000 KM) manje za 2,85%.

Obaveza izdvajanja iz budžeta sredstava za refundaciju sredstava Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje utvrđena je Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica, kao i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju (član 94. i 139.), Uredbom o povoljnijim uslovima za stjecanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika vojske FBiH (Uredba II), Uredbom o stjecanju prava na starosnu penziju pod povoljnijim uslovima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane (Uredba III) i odlukama Vlade FBiH o sufinansiranju najnižih penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima, čiji je iznos manji od iznosa najniže penzije po Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, koje je ista donosila za svaki mjesec posebno. **Navedenim zakonskim propisima uređeno je da će se sredstva za isplatu ovih penzija osigurati u budžetu FBiH sve dok korisnici penzija ne ispune uslove za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju u FBiH.** Uredbom Vlade FBiH od 04.11.2009. godine izvršene su izmjene i dopune Uredbe II i Uredbe III u dijelu da se sredstva potrebna za pokriće obaveza nastalih u skladu sa ovim uredbama osiguravaju u iznosu od 50% iz sredstava koja se vode na posebnom podračunu nosioca penzijskog i invalidskog osiguranja u FBiH i 50% potrebnih sredstava iz budžeta FBiH. Sredstva se osiguravaju za korisnike penzija koji su penzionisani po Uredbi II do donošenja odgovarajućeg Zakona, a za korisnike penzija po Uredbi III sve dok je Uredba na snazi. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je **Ustavni sud FBiH 05.04.2011. godine donio Presudu** kojom se utvrđuje da Uredba III nije u skladu sa Ustavom FBiH („Službene novine FBiH“ broj 34/11). Nakon toga usvojen je **Zakon o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uslovima** („Službene novine FBiH“ broj 42/11), kojim se potvrđuje ostvareno pravo na starosnu penziju ostvarenu po uredbama Vlade FBiH (Uredba I, Uredba II i Uredba III) i to pravo se nastavlja i dalje koristiti. **Sredstva za finansiranje prava ostvarenih ovim uredbama i dalje će se osigurati na način kako je istim uređeno, a raspoloživa sredstva bit će raspoređena primjenom koeficijenta za obračun. Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju važiti navedene uredbe Vlade FBiH, a isti se primjenjuje od 01.06.2011. godine.** Takođe, članom 94. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju uređeno je da će se u budžetu FBiH osigurati sredstva za

pokrće dijela visine penzija osobama po osnovu priznatog posebnog staža (vrijeme koje je provedeno u odbrani, odnosno u pripremi za odbranu BiH u periodu 18.09.1991.-23.12.1995. godine). Naprijed navedenim Zakonom (član 139.) uređeno je i da će se vojnim osiguranicima pripadnicima bivše JNA državljanima BiH, korisnicima penzija koji imaju prebivalište na teritoriji Federacije, penzija isplaćivati u visini od 50% iznosa penzije određene u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu ovog Zakona. Sredstva za isplatu ovih penzija osiguravaju se u budžetu FBiH.

Uvidom u **način planiranja sredstava za ove transfere za 2011. godinu**, konstatovano je da je budžetski zahtjev sačinjen na osnovu Projekcije plana penzija koje se finansiraju iz budžeta FBiH dostavljenog od Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Zavod) i Obračuna budžetskog zahtjeva za ove transfere od strane Ministarstva. U Zahtjevu su uključena i sredstva za izmirenje svih neizmirenih obaveza prema Zavodu do kraja 2010. godine (180.971.968 KM). Međutim, od traženih 402.482.837 KM, odobreno je 170.150.000 KM ili 42,36%. Imajući u vidu da sredstva za isplatu penzija pod povoljnijim uslovima nisu realno planirana ni odobrena, (na pojedinim pozicijama je odobreno puno više, a na nekim nedovoljno sredstava) na Zahtjev Ministarstva, Federalno ministarstvo finansija donijelo je Rješenje o unutrašnjoj preraspodjeli od 23.12.2011. godine, kojim su umanjene pozicije za Uredbu II i Uredbu III za 30.232.998 KM, a povećani ostali transferi prema Federalnom zavodu PIO za isti iznos. Obzirom da bi odobreni iznos unutrašnjih preraspodjela prešao iznos od 10% ukupno odobrenih rashoda Ministarstvu u Budžetu FBiH za 2011. godinu, čime bi se prekršile odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Odlukom Vlade FBiH V. broj 1455/2011 od 28.12.2011. godine odobrena je preraspodjela sredstava sa Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 5.916.689 KM, kojim je povećana pozicija „Transfera po osnovu prava demobilisanih boraca i članova njihovih porodica“ od 1.000.000 KM i „Transfer za pokrće dijela penzija po osnovu priznatog posebnog staža iz člana 94. Zakona o PIO“ od 4.916.689 KM. I pored toga što su sredstva odobrena, ista se nisu koristila, a na navedenim pozicijama zbog nedostatka sredstava evidentiranje je izvršeno na poziciju razgraničenja. Zahtjev Ministarstva za sredstvima tekuće rezerve nije prihvaćen, obzirom da u Federalnom ministarstvu finansija smatraju da navedeni izdaci nisu hitni i nepredviđeni izdaci u skladu sa članom 34. Zakona o budžetima u FBiH i članom 13. stav 1. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2011. godinu.

Ministarstvo je tromjesečnim i mjesečnim planovima koje je dostavljalo Federalnom ministarstvu finansija iznose za ove transfere planiralo na osnovu procentualnog učešća odobrenog iznosa po pojedinim transferima u ukupnom iznosu odobrenih sredstava za ove namjene (170.150.000 KM), a ne na osnovu relevantne dokumentacije kojom se utvrđuje iznos potrebnih sredstava. **Obzirom da se radi o transferima koji se planiraju i izvršavaju na osnovu zakonskih propisa, ne možemo potvrditi da su sredstva po pojedinim pozicijama planirana i da su kvartalni i mjesečni planovi sačinjavani na osnovu relevantne dokumentacije i takvi dostavljani Federalnom ministarstvu finansija.**

Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplatu penzija pod povoljnijim uslovima koje se finansiraju iz budžeta FBiH konstatovano je da je Zavod krajem svakog mjeseca dopisom obavještavao Ministarstvo koliko na svojim računima ima sredstava i da je potrebno da Ministarstvo poduzme aktivnosti radi osiguranja iznosa od 14.000.000 KM i dio koji se odnosi na sufinansiranje najnižih penzija pod povoljnijim uslovima, a koje se finansiraju iz budžeta FBiH, kako bi se mogla izvršiti isplata penzija. U dopisu je takođe navedeno da će račune za isplatu beneficiranih penzija dostaviti odmah nakon završene obrade penzija. Nakon izvršenih isplata penzija Zavod je dostavljao zahtjeve za refundaciju Ministarstvu po svim naprijed navedenim osnovama i dva CD-a sa imenima korisnika i iznosima. U Sektoru za penzijsko i invalidsko osiguranje i međunarodnu regulativu socijalnog osiguranja vršila se formalna kontrola podnesenih zahtjeva, koja podrazumijeva kontrolu broja korisnika, obračun visine iznosa ukoliko se priznaje 50%, mogućih grešaka u JMBG korisnika sa spiska. **Ne možemo potvrditi da je Ministarstvo u skladu sa utvrđenim nadležnostima, uzimajući u obzir da je isto zaduženo za kontrolu, nadzor i realizaciju tekućih transfera koji se realizuju putem Zavoda, uspostavilo adekvatnu evidenciju korisnika i prava po korisnicima koja se isplaćuju putem Zavoda, a za koja se u skladu sa zakonskim propisima i ostalim propisima sredstva osiguravaju u budžetu FBiH, po osnovu koje bi se vršio nadzor i kontrola realizacije budžetskih sredstava.**

Unos obaveza se vršio od strane Odsjeka za ekonomsko - finansijske, računovodstvene poslove i poslove nabavke na način da se putem naloga za knjiženje obaveza unosila u Glavnu knjigu Trezora u iznosima koji nisu identični visini iznosa iz zahtjeva za refundaciju Zavoda. Obrazloženje odgovorne osobe

je da se nisu mogli priznati i unijeti iznosi iz zahtjeva za refundaciju iz razloga što nema dovoljno odobrenih sredstava i isto ne dozvoljava Federalno ministarstvo finansija, jer bi na takav način došli u situaciju da na kraju godine nemaju sredstava za isplatu. Unos obaveza se vršio na taj način da se unaprijed uplaćeni iznos dijelio proporcionalno po pojedinim transferima, a ne na osnovu zahtjeva za refundaciju od strane Zavoda odnosno prethodno usaglašenog dokumenta sa Zavodom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (član 14. do 19.) i u skladu sa članom 4., 5. i 6. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

Ministarstvo je dana 26.01.2012. godine od Zavoda zaprimilo zahtjeve za refundaciju za decembar 2011. godine u kojim su sredstva za refundaciju penzija po Uredbi II (2.654.255,46 KM) i Uredbi III (3.566.417,93 KM) iskazana u 100% iznosu (iako je navedenim uredbama utvrđeno finansiranje iz budžeta u iznosu od 50%). U navedenom Zahtjevu iskazana su i sredstva koja se odnose na Uredbu I (966.619,54 KM) i penzije za vojne osiguranike u skladu sa Zakonom o službi u Vojsci FBiH (288.840 KM), koja nisu planirana u Budžetu FBiH za 2011. godinu. Uz ovaj Zahtjev dostavljen je i korigovan zahtjev za novembar 2011. godine koji se odnosi na razliku do 100% obračuna Uredbe II i Uredbe III u iznosu od 2.431.225 KM. Obrazloženje Zavoda za dodatna terećenja Budžeta FBiH za 2011. godinu je da su iscrpljena sredstva sa podračuna u skladu sa članom 126. Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju. Članom 126. navedenog Zakona utvrđeno je da se sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika vode na podračunu nosioca osiguranja i penzije vojnih osiguranika se isplaćuju sa tog računa, a da matičnu evidenciju vojnih osiguranika nosilac osiguranja vodi odvojeno od ostalih osiguranika. Vežano za navedeno Ministarstvo je Vladi FBiH dostavilo Informaciju u vezi refundacije sredstava Zavodu za penzije ostvarene po propisima o povoljnijem penzionisanju za 11. i 12. mjesec 2011. godine na osnovu koje je ista donijela Zaključak V. broj 172/2012 od 15.02.2012. godine. Obzirom da Zavod nije postupio po navedenom Zaključku, kao ni po mišljenju navedenog člana Zakona od strane nadležnog Ministarstva, Vlada FBiH je Zaključkom V. broj 240/2012 od 07.03.2012. godine zadužila ovo Ministarstvo da istoj dostavi Inicijativu za davanje autentičnog tumačenja člana 126. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kako bi Vlada FBiH utvrdila Prijedlog autentičnog tumačenja, koji će Premijer FBiH uputiti Parlamentu FBiH. Takođe, Vlada FBiH je 07.03.2012. godine donijela Zaključak o dopuni naprijed navedenog Zaključka V. broj 172/2012, kojim je utvrđeno da će se isti primjenjivati nakon što Parlament FBiH utvrdi autentično tumačenje člana 126. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ukupna obaveza po naprijed navedenim transferima iskazana je u Ministarstvu u iznosu od 170.150.000 KM koliko je Budžetom FBiH za 2011. godinu i odobreno. Ukupni zahtjevi za refundaciju sredstava Zavoda za penzije ostvarene po propisima o povoljnijem penzionisanju skupa sa iskazanim uvećanjima za 11. i 12. mjesec 2011. godine iznose 184.390.098 KM. **Od ovog iznosa Ministarstvo je priznalo i evidentiralo 177.593.076 KM (170.150.000 KM na poziciji tekućih transfera, a 7.443.076 KM na poziciji razgraničenja iz razloga što nisu imali odobrenih sredstava), a nije priznat iznos od 6.797.022 KM i isti nije ni evidentiran u knjigodstvenoj evidenciji Ministarstva.** Ministarstvo je u cilju usaglašavanja i knjigovodstvenog evidentiranja obaveza od Zavoda zatražilo da dostavi pregleda istih zaključno sa 31.12.2011. godine na osnovu propisa o povoljnijem penzionisanju, a koje se finansiraju iz budžeta FBiH, međutim Zavod je dostavio pregled u kome su navedene i obaveze za koje prethodno nije postignuta saglasnost. Na dan 31.12.2011. godine nije izvršeno usaglašavanje obaveza sa Zavodom.

Imajući u vidu da Ministarstvo nije planiranje transfera za PIO vršilo na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, da odobrena sredstva na poziciji pojedinih tekućih transfera za ove namjene nisu odgovarala stvarnim potrebama za njihovu realizaciju, kao i da se u toku godine nije adekvatno pratila realizacija sredstava u odnosu na odobrena sredstva, što je imalo za posljedicu da su tek na kraju godine poduzete aktivnosti na unutrašnjoj preraspodjeli sredstava i obezbjeđenju sredstava preraspodjelom sa pozicije drugog korisnika. Takođe, posljedica navedenog je da raspoloživa sredstva na pojedinim pozicijama nisu iskorištena, a da je na poziciji razgraničenja iskazana obaveza zbog nedostatka sredstava. Zbog nedosljedne primjene Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, a vezano za evidentiranja obaveza (zahtjeva za refundaciju) i izmirenje istih na osnovu relevantne dokumentacije uz prethodno izvršenu kontrolu i ovjeravanje od strane ovlaštene osobe, ne možemo potvrditi iskazano stanje strukture obaveza prema Zavodu po pojedinim propisima na osnovu kojih se vršila isplata (prezentirani pregled potraživanja Zavoda po strukturi i iznosu ne odgovara evidenciji Ministarstva i isti nije usaglašen).

Prezentirano nam je Rješenje od 19.07.2011. godine, kojim je Vlada FBiH imenovala interesornu grupu za izradu teksta Zakona o povoljnijem penzionisanju, koja je trebala u skladu sa raspravom i zaduženjima Parlamenta FBiH i Vlade FBiH, sačiniti tekst Zakona o povoljnijem penzionisanju, kojim bi se na jedinstven način uredile sve povoljnije penzije u FBiH. Utvrđeni zadatak je obavljen u roku i tekst Zakona dostavljen Vladi FBiH na dalju proceduru.

Potrebno je nastaviti aktivnosti u cilju zakonskog regulisanja obaveza koje tretiraju penzionisanje pod povoljnijim uslovima, kao i osiguranje potrebnih sredstava za isplate penzija utvrđenih propisima o povoljnijem penzionisanju koji se finansiraju iz budžeta FBiH i Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Planiranje sredstava transfera za PIO vršiti na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija. Takođe je potrebno da se realizacija odobrenih sredstava za pojedine transfere vrši primjenom koeficijenta za obračun na osnovu raspoloživih sredstava odobrenih budžetom u skladu sa zakonskim propisima.

Potrebno je da se evidentiranja obaveza (zahtjeva za refundaciju) i izmirenje istih vrši na osnovu relevantne dokumentacije uz prethodno izvršenu kontrolu i ovjeravanje od strane ovlaštene osobe u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja prava poduzme aktivnosti na osiguranju elektronskog registra korisnika penzija koje u skladu sa zakonskim i ostalim propisima isplaćuje Zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, a za koje se sredstva osiguravaju u budžetu FBiH.

Na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ iskazana je obaveza prema Zavodu po osnovu propisa o povoljnijem penzionisanju od 188.415.044 KM i to 180.971.968 KM na ime duga za isplaćene penzije do 31.12.2010. godine i 7.443.076 KM, na osnovu priznatog duga sa 21.12.2011. godine. Prema podacima obaveze se odnose na:

u KM

Red. broj	Zakonski osnov	Ukupne obaveze iz 2011. godine	Izmirene obaveze iz 2011. godine	Dug iz 2011. godine	Obaveze na dan 31.12.2010. g.	Ukupan dug sa 31.12.2011. godine
1.	Uredba o povoljnijim uslovima za stjecanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika vojske FBiH („Sl. novine FBiH“, broj 18/04 i 27/04, 47/04 i 77/09).	16.048.483	15.381.560	666.923	14.996.012	15.662.935
2.	Uredba o stjecanju prava na starosnu penziju po povoljnijim uslovima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane („Sl. novine FBiH“, broj 75/06 58/07, 89/07, 31/08 i 77/09).	22.064.171	21.609.050	455.121	52.655.251	53.110.372
3.	Zakon o demobilisanim borcima i članovima njihovih porodica („Sl. novine FBiH“, broj 61/06 27/08 i 32/08).	34.658.186	33.366.415	1.291.771	35.137.917	36.429.688
4.	Zakon o pravima boraca i članova njihovih porodica („Sl. novine FBiH“, broj 33/04, 56/05 i 70/07).	8.916.049	8.388.395	527.654	4.395.241	4.922.895
5.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj 4/09 od 26.01.2009. godine) za penzije po osnovu priznatog posebnog staža, član 94. Zakona.	85.319.045	81.040.974	4.278.070	73.337.293	77.615.363
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzionisanju invalidskog osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj 4/09 od 26.01.2009. godine) za isplatu penzija bivše JNA, član 139. Zakona.	5.432.952	5.206.590	226.362	450.254	676.616
7.	Minimalne penzije (na osnovu svih navedenih propisa, u skladu sa odlukama Vlade FBiH)	5.154.190	5.157.016	- 2.826	-	- 2.826
	UKUPNO	177.593.076	170.150.000	7.443.076	180.971.968	188.415.044

Prema prezentiranom pregledu potraživanja od strane Zavoda, nastalih provođenjem propisa o povoljnijem penzionisanju i Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju na dan 31.12.2011. godine, konstatovano je da je ukupan iznos potraživanja 195.212.066 KM. Uvidom u navedeni pregled konstatovano je da je iskazan isti iznos potraživanja iz prethodnih godina od 180.971.968 KM, međutim **nije**

usaglašen iznos potraživanja / obaveza po pojedinim zakonskim propisima odnosno uredbama. Vezano za obaveze iz 2011. godine od strane Zavoda iskazan je veći iznos potraživanja od 6.797.022 KM, koji se odnosi na različito tumačenje člana 126. Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju. Kao što je naprijed navedeno, na dan 31.12.2011. godine nije izvršeno usaglašavanje obaveza/potraživanja između Ministarstva i Zavoda.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Zavod kod nadležnog Općinskog suda 24.08.2009. godine podnio tužbu protiv Federacije BiH radi naplate potraživanja od 106.020.142 KM, koja je 11.02.2011. godine, proširena i tužbeni zahtjev povećan na iznos od 180.979.871 KM. Navedeni dug se odnosi na period od 01.01.2008. godine do 31.12.2009. godine, za isplaćene penzije po propisima o povoljnijem penzionisanju, kao i po općem propisu. Vlada FBiH je Zaključkom od 14.06.2011. godine zadužila Federalno ministarstvo finansija da u saradnji sa Zavodom sačini prijedlog sporazuma o vansudskom poravnanju duga, a da Zavod nakon što se postigne vansudsko poravnanje sa Vladom FBiH, povuče podnesenu tužbu. Prema prezentiranom obrazloženju konstatovano je da nije realizovan naprijed navedeni Zaključak Vlade FBiH i da je donesena prvostepena presuda od strane Općinskog suda u Sarajevu, kojim je Vlada FBiH obavezana na vraćanje duga Zavodu.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da je Ministarstvo u skladu sa zakonskim i ostalim propisima poduzimalo adekvatne aktivnosti na usklađivanju stanja obaveza i potraživanja sa Zavodom, a što je imalo za posljedicu neuslađenost iskazanih obaveza u 2011. godini, kao i neuslađenost strukture obaveza iz prethodnog perioda. Uzimajući u obzir da se iskazani dug odnosi na isplaćene penzije do 31.12.2009. godine, kao i do 31.12.2011. godine i da je isti iskazan na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“, a ne i na rashodima i izdacima fiskalne godine, tj. u periodu kada su oni i nastali, ne može se potvrditi da je postupljeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je u saradnji sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom finansija poduzeti dodatne aktivnosti u cilju iznalaženja načina izmirenja obaveza po osnovu isplata penzija pod povoljnijim uslovima nastalih u prethodnom periodu.

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, sve rashode i izdatke priznavati i iskazivati po osnovu uredno ispostavljenih i iskontrolisanih knjigovodstvenih isprava na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala. Takođe je potrebno u skladu sa naprijed navedenim propisima na kraju godine vršiti usklađivanje i popis obaveza.

5.5.3 Transfer za civilne žrtve rata

Transfer za civilne žrtve rata realizovan je u iznosu od 24.222.972 KM, što je u odnosu na odobreni i operativni budžet od 26.088.478 KM, 92,85%. Budžetom FBiH su za ove namjene odobrena sredstva u iznosu od 30.000.000 KM i ista su po zahtjevu Ministarstva umanjena Rješenjima Federalnog ministarstva finansija o unutrašnjoj preraspodjeli za 3.911.522 KM. Korisnici prava ostvaruju naknadu u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite („Službene novine FBiH“ br. 36/99, 39/06, 54/04 i 14/09). Članom 59. navedenog Zakona je uređeno da „Osnovica za obračun novčanih primanja za osobe iz člana 56. ovog Zakona iznosi 70% od osnovice utvrđene u skladu sa federalnim propisima o pravima boraca i članova njihovih porodica. Osnovica i mjesečni iznosi novčanih primanja u skladu sa ovim Zakonom usklađuju se na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za korisnike prava prema propisima o pravima boraca i članova njihovih porodica“. Prema Odluci Vlade FBiH (V. broj 70/11) od 01.02.2011. godine osnovica za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko invalidske zaštite u FBiH za I – III 2011. godine je iznosila 805,64 KM i primjenjivala se za period I – III 2011. godine, a nakon toga po Odluci Vlade FBiH (V. broj 357/11) od 29.04.2011. godine osnovica je iznosila 820,14 KM. Utvrđeno je da se tokom cijele godine primjenjivala osnovica za obračun primanja civilnih žrtava rata od 507,55 KM (izračunata osnovica od 563,95 KM umanjena za 10 % po osnovu primjene Zakona o načinu ostvarivanja ušteda u FBiH). Uzimajući u obzir da je došlo do povećanja osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko invalidske zaštite za period IV – XII 2011. godine ne može se potvrditi da je Ministarstvo postupilo u skladu sa članom 17. (članom 59.) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite („Službene novine FBiH“ broj 14/09) kojim je utvrđeno da se osnovica i mjesečni iznos novčanih primanja u skladu sa ovim Zakonom usklađuju na način kako se

vrši usklađivanje novčanih primanja za korisnike prava prema propisima o pravima boraca i članova njihovih porodica.

Realizacija sredstava treba da se odvija prema Uputstvu o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava („Službene novine FBiH“ br. 55/06). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da se nije dosljedno primjenjivalo navedeno Uputstvo od strane općinskih službi u dijelu da se sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika unose u bazu podataka i da se u propisanom roku od 15 dana sa dokaznom dokumentacijom dostave nadležnim kantonalnim organima. Navedeno se odrazilo na isplatu budžetskih sredstava korisnicima prava koja su ta prava izgubili, što potvrđuje da Ministarstvo nije vršilo adekvatan nadzor kojim bi se onemogućile neosnovane isplate. Povrat sredstava nije vršen na način da se sredstva vraćaju u budžet FBiH, već je vršeno umanjenje obaveza za tekući mjesec za iznos više isplaćenih sredstava u prethodnom periodu. Ovakav način vršenja povrata nije uređen propisima koji regulišu isplate ovih prava.

Potrebno je da Ministarstvo osigura dosljednu primjenu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i Uputstva o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun novčanih primanja korisnika i nadzora nad zakonskim korištenjem prava.

5.5.4 Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida

Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida realizovan je u iznosu od 1.364.375 KM ili 98,06% odobrenih sredstava (1.391.399 KM). Na prijedlog Ministarstva Vlada FBiH je Odlukom V. broj 436/2011 od 11.05.2011. godine usvojila Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava a Izmjene i dopune istog Vlada FBiH je usvojila Odlukom Vlade FBiH V. broj 1356/11 od 07.12.2011 godine. U okviru navedenog programa planirana su sredstva za „**Tekući transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida**“ u iznosu od 1.031.399 KM i ista su raspoređena za slijedeće programe: „**Sufinansiranje rada Centara za socijalni rad u FBiH**“ u iznosu od 300.000 KM, „**Finansiranje rada Instituta za medicinsko vještačenje**“ u iznosu od 660.000 KM, „**Održavanje SOTAC baze neratnih invalida i civilnih žrtava rata**“ u iznosu od 269.000 KM i „**Finansiranje troškova vezanih za uvođenje u prava neratnih invalida**“ u iznosu od 162.399 KM. Odlukom Vlade FBiH je predviđeno da će pojedinačne odluke o dodjeli sredstava donositi ministar, kao i obaveza korisnika sredstava da dostavljaju mjesečne izvještaje o utrošku sredstava i konačan izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava najkasnije do 15.01.2012. godine. Navedenom odlukom je uređena obaveza Ministarstva da tromjesečno izvještava Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH o utrošku istih.

Za „**Finansiranje rada Instituta za medicinsko vještačenje u FBiH**“ doznačena su sredstva u iznosu od 773.931 KM i ako su Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava za finansiranje rada Instituta za medicinsko vještačenje odobrena u iznosu od 660.000 KM. Odlukom ministra od 30.12.2011. godine, bez prethodno odobrene izmjene i dopune Programa utroška sredstava, odobrena su dodatna sredstva za navedeni program u iznosu 130.000 KM. Iako je u skladu sa odlukom Vlade FBiH bio obavezan ministar donijeti odluku o dodjeli sredstava odobrenih navedenim Programom utroška sredstava isti je donio odluku samo za 300.000 KM. Sa navedenim Institutom zaključen je ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine, prema kojem je Institut za medicinsko vještačenje u FBiH preuzeo obavezu da vrši poslove medicinskog vještačenja tjelesnog oštećenja i drugih vrsta medicinskog vještačenja korisnika prava iz oblasti socijalne zaštite. Realizacija obaveza iz ugovora vršila se po osnovu ispostavljenih faktura za izvršene usluge i priloga, pregleda lica kod kojih je izvršeno vještačenje zdravstvenog stanja. **Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je vršeno mjesečno izvještavanje o utrošku navedenih sredstava, kao ni da je dostavljen konačan izvještaj za 2011. godinu, sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava koji se trebao dostaviti najkasnije do 15.01.2012. godine.**

Sporazumom o provođenju medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja, zaključenim 09.12.2010. godine između Ministarstva i Instituta za medicinsko vještačenje, predviđeno je da će medicinsko vještačenje početi odmah po potpisivanju istog i u skladu sa Operativnim planom rada koji će zajednički utvrditi Ministarstvo i Institut. Međutim, Operativni plan za sprovođenje medicinskog vještačenja zaključen je tek 28.06.2011. godine, po kojem je za oko 20.000 preostalih predmeta utvrđeno da će se obraditi

najkasnije do 31.12.2011. godine po mjesečnoj dinamici od oko 3.000 predmeta počevši od 01.07.2011. godine. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su u skladu sa Operativnim planom svi predmeti obrađeni do kraja 2011. godine. **Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Ministarstvo u skladu sa svojim nadležnostima poduzimalo aktivnosti prema Institutu za medicinsko vještačenje u cilju ispunjenja obaveza utvrđenih zaključenim Ugovorom i Sporazumom čime bi se potvrdila opravdanost utroška doznačenih sredstava odnosno namjenski utrošak istih, da je vršen nadzor nad utroškom sredstava kao i izvještavanje nadležnih organa i institucija u skladu sa zakonskim propisima o utrošku sredstava .**

Potrebno je dosljedno primjenjivati zaključeni Ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, posebno u dijelu redovnog izvještavanja o izvršenim uslugama od strane istog.

Potrebno je da se u skladu sa utvrđenim nadležnostima vrši adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava doznačenih za finansiranje Instituta za medicinsko vještačenje i izvještavanje nadležnih organa i institucija u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Programom utroška sredstava odobrena su i realizovana sredstva za „Održavanje SOTAC baze neratnih invalida“ u iznosu od 175.500 KM i za „Održavanje SOTAC baze civilnih žrtava rata“ 93.500 KM. Navedenim programom je utvrđeno da je korisnik navedenih sredstava COMP 2000 d.o.o. Sarajevo. **Vezano za planiranje i odobravanje sredstava za održavanje SOTAC baza, ukazujemo da se u skladu sa Zakonom o budžetu u FBiH kao i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija planiranje i odobravanje sredstava nije moglo vršiti u okviru tekućeg transfera, uzimajući u obzir da je navedena baza u vlasništvu Ministarstva i da se održavanje iste trebalo planirati na poziciji izdataka za materijal i usluge. Takođe, izbor dobavljača za pružanje navedenih usluga održavanja sredstava u obliku prava u vlasništvu Ministarstva nije vršeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, što je konstatovano i revizijama izvršenim u prethodnim godinama i po datim preporukama nije postupljeno. Iako je bila obaveza prije realizacije sredstava, sa firmom COMP 2000 d.o.o. Sarajevo nisu zaključivani ugovori kojim bi se utvrdile vrste, obim i cijene usluga, način angažovanja za pružanje usluga, praćenje izvršavanja usluga, izvještavanje i plaćanje.** Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da je prije donošenja Odluke Vlade FBiH (V. broj 436/2011 od 11.05.2011. godine) o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava vršeno fakturisanje usluga i unos obaveza u Glavnu knjigu Trezora prije nego što je donesen i usvojen navedeni Program utroška sredstava. U navedenom slučaju nije postupljeno u skladu sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH i članom 15. Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH kojim je utvrđeno da korisnicima nije dopušteno da stvaraju obaveze, odnosno rashode ili opterećenja budžetskih pozicija, ako ti rashodi ili opterećenja budžetskih pozicija nisu odobrena u okviru iznosa alociranog u operativnom budžetu za tog korisnika. Prije donošenja Odluke Vlade FBiH o usvajanju navedenog Programa (11.05.2011. godine) Ministarstvo je (22.04.2011. godine) donijelo 2 pojedinačne odluke o dodjeli sredstava kojim je uređeno da će korisnik sredstava dostaviti godišnji izvještaj o izvršenim uslugama kojim se dokazuje namjenski utrošak sredstava najkasnije do 15.01.2012. godine, što nije izvršeno. Navedeni pružalac usluga je u jednakim mjesečnim iznosima (po 1/12 odnosno po 14.625 KM i 7.792 KM) fakturisao pružene usluge unaprijed, do polovine mjeseca za tekući mjesec, za koje je po isteku mjeseca dostavljao izvještaje o izvršenim uslugama.

I ove godine kao i prethodnih godina konstatovana je nedosljedna primjena zakonskih i ostalih propisa vezanih za realizaciju sredstava odobrenih za održavanje SOTAC baze podataka a koja se realizuje od strane firme COMP 2000 d.o.o. Sarajevo. Propusti se konstatuju od 2005. godine, na čijem otklanjanju nisu poduzimane aktivnosti, a posebno u dijelu izbora najpovoljnijeg ponuđača za pružanje usluga održavanja. Ukazujemo da je u periodu od 2005. do 2011. godine navedenom dobavljaču Ministarstvo doznačilo iznos od 2.038.594 KM, od čega 808.232 KM za izradu i dogradnju baze podataka i 1.230.362 KM za usluge održavanja baze podataka SOTAC.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da je Ministarstvo postupilo u skladu sa zakonskim i ostalim propisima vezano za planiranje sredstava, odabir dobavljača, realizaciju, nadzor i izvještavanje o utrošku sredstava kao i osnovanost navedenog izdatka od 269.000 KM u okviru tekućih transfera.

Potrebno je da se planiranje sredstava za održavanje stalnih sredstava u obliku prava vrši u skladu sa zakonskim propisima, a u okviru izdataka za materijal i usluge.

Potrebno je izbor najpovoljnijeg ponuđača za usluge održavanja SOTAC baze podataka neratnih invalida i civilnih žrtava rata vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, a prilikom zaključivanja ugovora o pružanju navedenih usluga jasno i konkretno specificirati vrste, količine i cijene usluga, način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, kao i da se istim obuhvate odredbe o tajnosti podataka, način pristupa IT resursima i da se angažovanje vrši isključivo po pisanom nalogu Ministarstva.

Potrebno je kod izvršavanja odobrenog budžeta u potpunosti postupati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta, odnosno da se prije stvaranja obaveza u toku godine, prethodno odobre i obezbijede sredstva za izvršavanje istih.

5.5.5 Transfer Savezu logoraša BiH i partnerskim sudionicima - Projekat provedbe Odluke Međunarodnog suda pravde

Ovaj transfer je realizovan u odobrenom iznosu od 600.000 KM. Na prijedlog Ministarstva Vlada FBiH je Odlukom V. broj 436/2011 od 11.05.2011. godine usvojila Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava, u okviru kojeg i „**Transfer Savezu logoraša BiH i partnerskim sudionicima - Projekt provedbe Odluke Međunarodnog suda pravde**“ u iznosu od 600.000 KM. Navedenom Odlukom Vlade FBiH je predviđeno da će Ministarstvo tromjesečno izvještavati Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH o utrošku istih. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Ministarstvo tromjesečno izvještavalo Vladu FBiH o utrošku sredstava u skladu sa usvojenim Programom i Odlukom Vlade FBiH. Prije donošenja Odluke Vlade FBiH o usvajanju navedenog Programa, Ministarstvo je Odlukom od 22.04.2011. godine odobrilo prenos sredstava u navedenom iznosu Savezu logoraša BiH za finansiranje navedenog Projekta.

U navedenom slučaju nije postupljeno u skladu sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH i članom 15. Zakona o izvršenju budžeta u FBiH za 2011. godinu. Istom odlukom je utvrđeno da će o utrošku sredstava korisnik mjesečno izvještavati Ministarstvo, kao i da je isti obavezan dodijeljena sredstva koristiti namjenski i dostaviti izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava najkasnije do 15.01.2012. godine. U skladu sa navedenom Odlukom korisnik sredstava nije dostavljao mjesečne izvještaje o utrošku, niti je po isteku godine u predviđenom roku dostavio izvještaj sa dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava. Imajući u vidu da korisnik nije dostavljao izvještaje i da Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti na dostavi izvještaja i utvrđivanju namjenskog utroška sredstava, ne možemo potvrditi da su odobrena sredstva utrošena namjenski u skladu sa Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava i Odlukom Ministarstva o prenosu sredstava.

Potrebno je izvršiti uvid u namjenski utrošak budžetskih sredstava odobrenih Savezu logoraša BiH za Projekt provedbe Odluke Međunarodnog suda pravde u 2011. godini, kao i poduzeti aktivnosti da se od strane istog dostavi izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava.

5.5.6 Transfer Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom

Navedeni transfer je iskazan u odobrenom iznosu od 900.000 KM. Odlukom Ministarstva od 20.04.2011. godine odobren je prenos sredstava u navedenom iznosu Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Istom Odlukom je utvrđeno da je korisnik obavezan da dodijeljena sredstva koristi namjenski i da dostavi izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava. Po isteku 2011. godine korisnik je dostavio Izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2011. godinu, u kojem nisu posebno iskazani izdaci koji su finansirani iz sredstava primljenih od Ministarstva niti je priložena dokumentacija kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava. Naknadno, uz očitovanje na Nacr izveštaja dostavljen je i Kvartalni izvještaj o utrošku sredstava za period 01.01. do 31.12.2011. godine, o utrošku dijela sredstava, bez dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak. **Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da su odobrena sredstva realizovana u skladu sa Odlukom o dodjeli sredstava za predviđene namjene.**

Potrebno je izvršiti uvid u namjenski utrošak sredstava dodijeljenih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom kao i da se od strane istog dostavi izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava.

5.5.7 Transfer za organizacije civilnih invalida

„Transfer za organizacije civilnih invalida“ realizovan je u iznosu od 750.000 KM. Sredstva su dodijeljena za 29 korisnika u različitim pojedinačnim iznosima (od čega po 50.000 KM za 10 korisnika i od 5.000 KM do 30.000 KM za ostale korisnike). Za ove namjene Budžetom FBiH za 2011. godinu je odobren iznos od 700.000 KM, što je uvećano za 50.000 KM Rješenjem Federalnog ministarstva finansija o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava, smanjenjem Transfera za civilne žrtve rata u istom iznosu. **Raspodjela sredstava je vršena na osnovu pojedinačnih zahtjeva donošenjem odluka od strane ministra, bez javnog objavljivanja za dodjelu sredstava i bez utvrđenih kriterija, pri čemu nije pružena mogućnost svim organizacijama civilnih invalida da apliciraju za dodjelu sredstava odobrenih u Budžetu FBiH za 2011. godinu.** Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su sredstva dodjeljivana i korisnicima koji se ne mogu smatrati organizacijama civilnih invalida (Udruga za razvoj civilnog društva „Libertas“ Široki Brijeg 20.000 KM, Udruga za poticanje odvikavanja od svih oblika ovisnosti „Zdraviji život“ Široki Brijeg 11.000 KM, Udruga za poticanje ruralnog i regionalnog razvoja „Obzor“ Široki Brijeg 7.000 KM, Dom za stare i nemoćne „Sv. Josip Radnik“ Ljubuški 5.500 KM). Odlukama o raspodjeli sredstava utvrđeno je da će o utrošku sredstava korisnici mjesečno izvještavati Ministarstvo, kao i da su isti obavezni dodijeljena sredstva koristiti namjenski i dostaviti izvještaje sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava najkasnije do 15.01.2012. godine. Uvidom u dokumentaciju nismo se mogli uvjeriti da je dio korisnika dostavljao mjesečne i konačan izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava, obzirom da su korisnici kojim su dodijeljeni manji iznosi sredstava dostavljali samo kratak izvještaj o utrošku, bez dokumentacije kojom bi se potvrdili navodi o namjenskom utrošku sredstava. Sa korisnicima sredstava nisu zaključivani ugovori kojim bi se u cilju zaštite javnih sredstava uredila prava i obaveze i osigurao namjenski utrošak, odnosno u slučaju ne namjenskog utroška povrat sredstava.

Imajući u vidu naprijed navedeno ne možemo potvrditi da je opravdan način izbora korisnika sredstava tekućeg „Transfera za organizacije civilnih invalida“ obzirom da je dodjela vršena bez javnog objavljivanja za dodjelu sredstava i utvrđenih kriterija pri čemu nije pružena mogućnost svim organizacijama civilnih invalida da apliciraju za budžetskim sredstvima, sredstva su dodjeljivana korisnicima koji se ne mogu smatrati organizacijama civilnih invalida, sa korisnicima nisu zaključivani ugovori, a dio korisnika nije dostavio izvještaje sa dokumentacijom koja dokazuje namjenski utrošak sredstava.

Potrebno je osigurati transparentan način dodjele sredstava „Transfera za organizacije civilnih invalida“, kojim bi se svim organizacijama civilnih invalida pružila mogućnost da apliciraju za dodjelu sredstava navedenog transfera, kao i zaključivati ugovore sa korisnicima sredstava kojim bi se uredila prava i obaveze, namjenski utrošak doznačenih sredstava i izvještavanje sa dokumentacijom kojom se potvrđuje namjenski utrošak sredstava.

5.6 Kapitalni transferi - Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH

Zakonom o osnovama socijalne zaštite uređeno je da nadzor nad stručnim radom ustanova koje osniva FBiH vrši Ministarstvo, dok u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH nadzor nad stručnim radom i nadzor nad zakonitošću rada zavoda vrše: ovo Ministarstvo, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, svako u okviru svoje nadležnosti.

Na poziciji kapitalnih transfera „**Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH**“ iskazani su izdaci u iznosu od 1.716.196 KM. Budžetskim zahtjevom Ministarstvo je iskazalo potrebu za sredstvima u iznosu od 2.000.000 KM, Budžetom FBiH za 2011. godinu je odobreno 1.350.000 KM te Izmjenama i dopunama budžeta FBiH uvećana su sredstva na 1.719.104 KM. U skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu nije utvrđena obaveza donošenja programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele. Dodjela sredstava u iznosu od 1.100.000 KM je vršena pojedinačnim odlukama ministra i to po 300.000 KM Zavodu za zaštitu djece i omladine Pazarić, Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Fojnica (Drin), Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići i 200.000 KM Zavodu za odgoj muške djece i omladine Sarajevo. **Uzimajući u obzir da prije dodjele sredstava nije donesen program raspodjele sa utvrđenim kriterijima po kojima će se sredstva dodijeliti, da nije izvršeno javno**

objavljivanje, kao i da nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje su izabrani korisnici sredstava i utvrđeni iznosi, ne može se potvrditi opravdanost načina raspodjele sredstava kapitalnog transfera. Prema navedenim odlukama sredstva su se trebala trošiti za sufinansiranje proširenja kapaciteta, nabavku neophodne opreme i poboljšanja uslova boravka štićenika te za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje, osposobljavanje za samostalan život i rad prema preostalim sposobnostima i sklonostima, te provođenje radne aktivnosti štićenika i stvaranje uslova za funkcionisanje ustanova, koji se ne mogu smatrati kapitalnim izdacima. Prema odlukama Ministarstva prenos sredstava krajnjim korisnicima se trebao obaviti nakon provedenih procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača, međutim nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je postupljeno u skladu sa navedenim. Odlukama je takođe utvrđeno da će korisnici sredstava mjesečno izvještavati Ministarstvo kao i da će sačiniti izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava najkasnije do 15.01.2012. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da je od navedenih sredstava od 1.100.000 KM za kapitalne izdatke utrošeno svega 401.634 KM i to Zavod za zaštitu djece i omladine Pazarić 300.000 KM i Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići 101.634 KM. **Za preostali iznos od 698.366 KM nije prezentirana dokumentacija da su ulaganja imala tretman kapitalnih ulaganja, a čime bi se potvrdilo da su sredstva namjenski utrošena u skladu sa namjenama utvrđenim Budžetom FBiH za 2011. godinu tj. za kapitalna ulaganja.**

Za prenamjenu prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ (u daljem tekstu Zavoda) iskazani su izdaci u iznosu od 616.196 KM, a koji se odnose za Izradu idejne studije prenamjene prostora u vrijednosti 56.470 KM, Izradu glavnog izvedbenog projekta prenamjene prostora u vrijednosti od 57.622 KM i izvedene radove na prvoj fazi prenamjene prostora zgrade navedenog Zavoda u iznosu od 502.104 KM. Članom 8. Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH utvrđeno je da Zavod za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ nastavlja rad pod nazivom Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – „Ljubuški“. Djelatnost Ustanove u skladu sa navedenim Zakonom je trebala biti utvrđena uz saglasnost sa općinskim i kantonalnim organima vlasti. **Nisu nam prezentirani zvanični akti općinskog i kantonalnog organa vlasti, kojim se utvrđuje djelatnost navedene ustanove.** Prezentiran je samo Zapisnik sa sastanka sa ministrom zdravlja, rada i socijalne politike Zapadnohercegovačkog kantona i načelnika općine Ljubuški, na kome je donesen Zaključak da će navedena ustanova obavljati djelatnost zbrinjavanja starih i nemoćnih osoba. Rješenjem Vlade FBiH (V broj 1351/11 od 07.12.2011. godine) imenovan je V.D. direktor Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite – „Ljubuški“, na period od 60 dana. **Od strane Ministarstva prezentirano je Rješenje o registraciji Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite – „Ljubuški“ sa sjedištem u Ljubuškom od 28.02.2012. godine, međutim nije prezentirano Rješenje o registraciji Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, odnosno o njegovoj preregistraciji u novo pravno lice, kao i relevantan dokument kojim se dokazuje da je objekat u koji se vrši ulaganje u vlasništvu navedene ustanove, odnosno Federacije BiH. Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da je od strane Ministarstva, prije donošenja odluke o početku ulaganja u prenamjenu prostora zgrade Zavoda, obezbijedena relevantna dokumentacija vezano za prenamjenu djelatnosti navedenog subjekta, kao i vlasništva nad objektom u koji se vrši ulaganje, čime bi se obezbijedila zaštita javnih sredstava koja se ulažu u isti. Takođe, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdila opravdanost planiranja na poziciji kapitalnih transfera i provođenja cjelokupnih aktivnosti vezanih za ulaganja i realizaciju sredstava kapitalnog transfera u navedeni objekat od strane Ministarstva.**

Odlukom ministra od 02.08.2011. godine o dodjeli sredstava za „Kapitalni transfer neprofitnim organizacijama – rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH“ utvrđenih Budžetom FBiH za 2011. godinu ovom Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 117.000 KM, za izradu tehničke dokumentacije, prenamjene prostora zgrade bivšeg Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ u prostor Doma za starije i nemoćne osobe „Ljubuški“ i Odlukom ministra od 06.10.2011. godine o dodjeli sredstava za „Kapitalni transfer neprofitnim organizacijama – rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH“ utvrđenih Budžetom FBiH za 2011. godinu Ministarstvu u iznosu od 502.104 KM za prvu fazu radova prenamjene prostora zgrade navedenog Zavoda. **Od strane Ministarstva nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdila opravdanost donošenja navedenih odluka, odnosno koja dokumentacija je služila kao osnov za donošenje istih. Posebno ističemo da nije prezentirana dokumentacija na bazi koje bi se izvršila procjena potrebnih ulaganja u navedeni objekat za njegovo stavljanje u funkciju i na osnovu koga bi se sačinio Finansijski plan i Operativni plan ulaganja, koji bi**

se u skladu sa zakonskim propisima trebao da odobri od strane nadležnog organa i institucije i u skladu sa istim u budžetu FBiH odobravalu potrebna sredstva. Uzimajući u obzir da su odlukama ministra odobrena sredstva za navedene namjene u iznosu od 619.104 KM, da su u 2011. godini zaključeni ugovori sa dobavljačima o izvođenju radova i usluga u iznosu od 2.213.714 KM, kao i da je u Idejnom projektu procijenjena vrijednost ulaganja od 3.195.000 KM (bez izdataka za nabavku opreme i potrebnog inventara), ne može se potvrditi da je Ministarstvo dosljedno postupilo u skladu sa zakonskim propisima vezano za planiranje sredstava, odobravanje ulaganja od strane nadležnog organa, kao i ugovaranja poslova u okviru sredstava odobrenih budžetom.

Ministarstvo je zaključilo Ugovor za izvođenje radova prve faze prenamjene prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ sa firmom „Kons“ d.o.o. Ljubuški, 08.12.2011. godine u vrijednosti od 2.099.622 KM, iako su Odlukom ministra za navedene namjene u 2011. godini bila odobrena sredstva od 502.104 KM. Navedenim Ugovorom je utvrđeno avansno plaćanje u iznosu od 10% i rok izvođenja radova od 300 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Prema prezentiranoj dokumentaciji navedeni izvođač je uveden u posao 22.12. 2011. godine. **Prva privremena situacija ispostavljena je dana 29.12.2011. godine na iznos od 502.104 KM (u visini Odluke ministra o odobravanju sredstava). Uvidom u navedenu situaciju konstatovano je da uz istu nije priložena ovjerena specifikacija izvedenih radova (količina i vrijednosti), od strane ovlaštenog lica i izvođača, ili drugi relevantan dokument, kojim bi se potvrdilo da su fakturirani radovi prvom privremenom situacijom i izvršeni.** Naknadno je prezentiran predmjer radova koji nije potpisan i ovjeren od strane izvođača i nadzornog organa, odnosno investitora. Iz naprijed navedenog proističe, ako je ukupan ugovor trebalo realizovati za 300 kalendarskih dana, da je za svega 8 kalendarskih dana izvršeno fakturisanje 23,9% ukupne vrijednosti radova. Ističemo da od ugovorene vrijednosti radova na prenamjeni objekta u iznosu od 2.099.622 KM, na plaćanje prve privremene situacije (iz sredstava odobrenog Budžeta FBiH za 2011. godinu) odnosi se 502.104 KM, dok preostali iznos ugovorene vrijednosti radova od 1.597.518 KM predstavlja preuzetu obavezu u većem iznosu od odobrenih sredstava za kapitalne transfere Budžetom FBiH za 2011. godinu, što nije u skladu sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH i članom 15. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu, prema kojim budžetskim korisnicima nije dozvoljeno da stvaraju obaveze, odnosno rashode ili opterećenja budžetskih pozicija, ako ti rashodi ili opterećenja budžetskih pozicija nisu odobreni u okviru iznosa alociranog u operativnom budžetu za tog korisnika. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi iznos iskazanih izdataka po osnovu kapitalnog transfera u iznosu 502.104 KM, kao i da se prilikom stvaranja obaveza (po osnovu ugovaranja radova) postupalo u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2011. godinu.**

Ugovor za Izradu idejne studije prenamjene prostora u iznosu od 56.470 KM i Ugovor za Izradu glavnog izvedbenog projekta prenamjene prostora u vrijednosti od 57.622 KM, zaključeni su 08.09.2011. godine sa firmom „Triel“ d.o.o. Posušje. Radovi po navedenim ugovorima su izvršeni u 2011. godini. Ugovor za pružanje usluga nadzora nad radovima prenamjene prostora zgrade bivšeg Zavoda za odgoj ženske djece i omladine „Ljubuški“ zaključen je sa firmom „Integra“ d.o.o Mostar, 22.12.2011. godine na iznos od 56.690 KM. Nije prezentirana dokumentacija da je vršeno fakturisanje po navedenom ugovoru.

Potrebno je da Ministarstvo izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za registraciju Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, promjenu djelatnosti navedenog subjekta, kao i vlasništva nad objektom u koji se vrši ulaganje, a u cilju obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom bi se osigurala zaštita javnih sredstava koja su uložena ili se planiraju uložiti u isti.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za fakturisanje izvedenih radova po osnovu prve privremene situacije u iznosu od 502.104 KM (od 29.12.2011. godine) po Ugovoru o izvođenju radova prve faze prenamjene prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ zaključenim sa firmom „Kons“ d.o.o. Ljubuški, i poduzeti adekvatne aktivnosti.

Potrebno je realizaciju kapitalnih transfera vršiti u skladu sa zakonskim propisima uz prethodno donošenje Programa utroška sredstava kapitalnog transfera sa kriterijima za raspodjelu.

Potrebno je da se sredstva kapitalnih transfera troše u skladu sa budžetom FBiH za utvrđene namjene tj. za ulaganja u kapitalne izdatke.

5.7 Razvojni projekti iz nadležnosti Ministarstva

Planom razvojnih projekata u FBiH za period 2011. - 2014. godina utvrđeno je da je Ministarstvo u 2011. godini bilo nadležno za implementaciju Projekta mreže socijalne zaštite i podrška zapošljavanju – SSNESP u iznosu od 5.763.750 KM, koji se finansira iz kreditnih sredstava Svjetske banke u iznosu 3.115.750 KM, budžeta FBiH 168.000 KM, učešće Federalnog zavoda za zapošljavanje 1.530.000 KM i ostalih finansijera 950.000 KM. Projekat implementira Jedinica za implementaciju projekata socijalne i ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja – PIU SESER. Prezentirana nam je Odluka Vlade FBiH V. broj 617/2003 kojom je utvrđeno da tadašnja jedinica za implementaciju projekta „Radno prezapošljavanje otpuštenih vojnika FBiH“ formirana Odlukom Vlade FBiH 16.04.2000. godine, nastavlja svoj rad pod nazivom „Jedinica za implementaciju projekata socijalne i ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja“ (skraćeni naziv PIU SESER). **Istom Odlukom je utvrđeno da navedena Jedinica djeluje u okviru ovog Ministarstva i da nadzor nad radom iste takođe obavlja ovo Ministarstvo.** Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da Ministarstvo nije u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 48/03, 68/05) i naprijed navedenom Odlukom o osnivanju, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predvidjelo navedenu organizacionu jedinicu, već je samo sistematizovalo i popunilo radno mjesto stručni savjetnik za koordinaciju razvojnih projekata sa utvrđenim opisom poslova u okviru Odsjeka za ekonomsko – finansijske, računovodstvene poslove i poslove nabavke. Od predviđenih poslova stručni savjetnik za koordinaciju razvojnih projekata jedino prima i prosljeđuje Federalnom ministarstvu finansija, plan finansiranja projekta, IP obrasce i tekstualne izvještaje o realizaciji Projekta i prati Odluke Vlade FBiH o odobravanju sredstava iz budžeta FBiH. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da PIU SESER samostalno obavlja poslove sa sistematizovanih devet radnih mjesta. Pored radnog mjesta direktora i zamjenika direktora popunjeno je još šest predviđenih radnih mjesta, a za radno mjesto finansijski menadžer sa izvršiocem je zaključen konsultantski ugovor.

Uvidom u **Informacije o Projektu – IP obrasce** konstatovano je da je Projekat počeo 01.01.2010. godine, a da je datum završetka 31.10.2014. godine. Ukupni troškovi Projekta su 20.160.000 KM, od toga iz kreditnih sredstava 12.600.000 KM, sufinansiranje iz budžeta FBiH 840.000 KM i Federalnog zavoda za zapošljavanje 6.720.000 KM. U 2011. godini od planiranih 5.511.750 KM, sa 31.12.2011. godine realizovano je 3.287.173 KM, kako je prezentirano, iz razloga što se sve utvrđene komponente ne realizuju predviđenom dinamikom. Operativni troškovi u ovom periodu iznosili su 427.546 KM, od toga iz kreditnih sredstava 241.465 KM i iz sredstava budžeta FBiH 186.081 KM. Nisu sačinjeni i dostavljeni nadležnim institucijama finansijski izvještaji ovog Projekta za 2011. godinu vezano za utrošak budžetskih sredstava. Izuzev aktivnosti ministra kao predsjednika Nadzornog odbora ovog Projekta i stručnog savjetnika za koordinaciju razvojnih projekata, ne možemo potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo druge aktivnosti vezano za nadzor nad radom istog. **Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Ministarstvo u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH i Odlukom Vlade FBiH V. broj 617/2003 u okviru svoje organizacione cjeline osnovalo jedinicu koja bi implementirala projekte značajne za Federaciju, koje odobri Vlada FBiH i upravljalo domaćim i stranim sredstvima namijenjenim realizaciji tih projekata. Takođe ne možemo potvrditi da je od strane Ministarstva vršen adekvatan nadzor nad radom PIU SESER i izvještavanje u skladu sa članom 42. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2011. godinu, navedenom Odlukom Vlade FBiH i instrukcijama i zaključcima Vlade FBiH.**

Potrebno je u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, Odlukom o Jedinici za implementaciju Projekta socijalne i ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organizovati Jedinicu za implementaciju projekata u Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH kao i donesenih akata i instrukcija nadležnih organa i institucija u djelu redovnog vršenja nadzora i podnošenja izvještaja o realizaciji razvojno - investicionih projekata, izvještavanja Federalnog ministarstva finansija o realizaciji projekata u odnosu na finansijske planove projekata, te eventualnim poteškoćama i razlozima zastoja kod implementacije projekata, troškovima koji se finansiraju iz budžeta, kao i utrošku kreditnih sredstava za operativne troškove.

5.8 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine

U **finansijskim izvještajima Ministarstva** na dan 31.12.2011. godine iskazana su stalna sredstva nabavne vrijednosti od 3.096.516 KM, ispravke vrijednosti od 1.353.331 KM i knjigovodstvene vrijednosti od 1.743.185 KM. U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o inventarisiranju ministar je imenovao **Komisiju za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, stanja potraživanja i obaveza i novčanih sredstava u blagajni u 2011. godini sa zadatkom da izvrši popis i uskladi knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem**. Po okončanju aktivnosti popisa Komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sa stanjem na dan 31.12.2011. godine koji je usvojio ministar.

Utvrđeno je da u okviru stalnih sredstava najveće učešće u knjigovodstvenoj vrijednosti imaju zgrade u iznosu od 1.488.434 KM za koje Ministarstvo ne posjeduje dokumentaciju koja bi ukazivala da je vlasnik zgrada (2 poslovna prostora, dio sale i garaža), a iste su iskazane u poslovnim knjigama Ministarstva. Nije prezentirana dokumentacija da Ministarstvo koristi sve prostore koji su evidentirani, niti su u 2011. godini poduzimane aktivnosti na pribavljanju dokumentacije kojom bi se potvrdilo vlasništvo nad navedenim objektima i omogućilo korištenje istih. Navedeno ima značajnost obzirom da se iznajmljuje poslovni prostor za sjedište Ministarstva za koji je u 2011. godini iskazan izdatak od 338.715 KM.

Komisija za popis je u Izvještaju o popisu na dan 31.12.2011. godine konstatovala na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ ukupno stanje neizmirenih obaveza u iznosu od 203.644.988 KM od čega se na dug prema Federalnom zavodu za PIO na ime isplaćenih penzija odnosi 188.415.044 KM, a na obaveze prema osobama sa invaliditetom po osnovu izdatih rješenja u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom 15.227.684 KM. Komisija nije posjedovala jedinstven spisak osoba sa pojedinačnim iznosima obaveza kako bi potvrdila iskazano stanje u knjigovodstvu. Na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ iskazana je obaveza prema Federalnom zavodu za PIO po osnovu propisa o povoljnijem penzionisanju od 188.415.044 KM i to 180.971.968 KM na ime duga za isplaćene penzije do 31.12.2010. godine i 7.443.076 KM, na osnovu priznatog duga sa 31.12.2011. godine. Iz prezentirane dokumentacije nije se moglo potvrditi da je Komisija za popis navedenih obaveza raspolagala sa dokumentacijom o usaglašavanju obaveza sa Federalnim zavodom za PIO, kao niti sa relevantnom dokumentacijom po osnovu koje je utvrđen iznos navedenih obaveza, broj korisnika i iznos prava koja su isti ostvarili u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima.

Imajući u vidu da nije prezentirana dokumentacija o obavljenom potpunom popisu obaveza evidentiranih na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ ne možemo potvrditi da je obavljen popis obaveza niti da je izvršeno usklađivanje istih u knjigovodstvu.

Obzirom da nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila evidentiranje zgrada u knjigovodstvu i vlasništvo Ministarstva nad istim, kao ni dokumentacija o obavljenom popisu obaveza ne možemo potvrditi da je obavljen popis u potpunosti, niti da je u računovodstvu izvršeno usklađivanje na način utvrđen Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je najmanje jednom godišnje uskladiti stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u računovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

5.9 Ostali nalazi

5.9.1 Realizacija kapitalnih transfera iz prethodnih godina

Savezu Invalida FBiH odobravana su sredstva iz Budžeta FBiH u prethodnim godinama na ime realizacije projekta izgradnje Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima, između kojih i 150.000 KM u 2010. godini sa pozicije kapitalnih transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou Federacije BiH“ odlukom Ministarstva, prema kojoj su se sredstva trebala doznačiti nakon provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je prije prenosa sredstava izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača, niti da je zaključen ugovor a što je bio uslov za prenos sredstava po navedenoj Odluci. Tokom 2011. godine nije

dostavljena dokumentacija koja bi potvrdila da su doznačena sredstva namjenski utrošena, niti je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti u cilju utvrđivanja stvarnog utroška navedenih sredstava. **Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Ministarstvo izvršilo uvid u potrebnu dokumentaciju, niti da su odobrena sredstva utrošena za predviđene namjene.**

Potrebno je da Ministarstvo prati namjenski utrošak doznačenih budžetskih sredstava za izgradnju Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima i po osnovu konstatovanog da poduzme adekvatne mjere, kako bi se budžetska sredstva koristila za predviđene namjene.

5.9.2 IT sistem

Revizijom sistema informacionih tehnologija sa aspekta podrške finansijskih transakcija Ministarstva, utvrđeno je da isto koristi SOTAC sistem obrade podataka za vođenje evidencija o korisnicima prava neratnih invalida i civilnih žrtava rata, a u kojem se obrađuje značajna vrijednost budžetskih sredstava i kao takav značajno utiče na finansijske izvještaje Ministarstva. Osnovna karakteristika softverskog rješenja je da je bazirano na Internet tehnologijama i baza podataka je jedinstvena za sve korisnike prava, centralizirana i smještena na informatičkoj infrastrukturi Ministarstva. Korisnici aplikacije, zaposlenici općinskih službi za socijalni rad kao ostali korisnici i zaposlenici Ministarstva sa personalnih računara putem Internet preglednika pristupaju softverskoj aplikaciji. Od isteka garantnih rokova iz osnovnog ugovora o razvoju sistema SOTAC administriranje sistema i aplikacije, održavanje hardvera, održavanja i razvoja softverskog rješenja SOTAC vrši softverska firma COMP 2000 d.o.o. Sarajevo koja je i jedan od autora softverske aplikacije. Značajno je napomenuti da iako smo kontinuirano preporučivali Ministarstvo nema zaposlenog osoblja informatičkog stručnog profila iako u važećoj sistematizaciji radnih mjesta postoji sistematizirano radno mjesto za jednog izvršioca. Osiguranjem internih IT resursa dio poslova administriranja SOTAC sistema bi se mogao prenijeti u Ministarstvo i na taj način osigurala interna kontrola sistema i vršenja usluga softverske firme.

U prethodnom periodu softversko rješenje SOTAC je dograđeno za funkcionalnost povezivanja sa ljekarskim komisijama u Institutu za medicinsko vještačenje za što su izdvojena značajna budžetska sredstva. Funkcionalnost se ne koristi iako bi se korištenjem iste mogao ubrzati rad ljekarskih komisija i podići nivo kontrole u ostvarivanju prava.

U toku je aktivnost na formiranju jedinstvenog registra gotovinskih naknada u FBiH u skladu sa usvojenim Zakonom o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u FBiH u 2010. godini za čije provođenje je zaduženo ovo Ministarstvo zajedno sa Ministarstvom za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, a koji bi u narednom periodu mogao imati uticaja na razvoj IT sistema Ministarstva. Nakon izvršene analize postojećih sistema na kojima se obrađuju podaci o naknadama i predloženih rješenja Vlada FBiH je donijela Zaključak (V. broj 403/2012 od 28.03.2012. godine) da se uspostavljanje registra izvrši u okviru postojećeg sistema Federalnog ministarstva finansija - Porezne uprave FBiH, a za realizaciju zaključka odnosno poduzimanje aktivnosti zadužila ovo Ministarstvo, Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata i Federalno ministarstvo finansija - Poreznu upravu FBiH.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, može se zaključiti da primjena informacijskih tehnologija u Ministarstvu ima značajnu ulogu i bitno je da u razvoju IT sistema Ministarstvo ima strateški pristup. Ministarstvo je u toku fiskalne godine angažovalo spoljnog saradnika zaključivanjem ugovora o djelu za izradu strateškog razvoja IT sistema. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je navedeni dokument izrađen.

Osim navedenog procesa isplata značajan je i proces kontrole mjesečnih isplata dijela penzija borcima ostvarenih pod povoljnijim uslovima koje vrši Federalni zavod PIO, a Ministarstvo refundira isplaćena sredstva. Kontrola isplaćenih sredstava se vrše na nivou zbirnih vrijednosti i broja korisnika na način da se mjesečni spiskovi u elektronskoj formi preuzeti od Federalnog zavoda za PIO uspoređuju sa evidencijama u formi Excel tabela formiranih od podataka dobivenih iz istog izvora. Ministarstvo nema uvida u izvornu dokumentaciju na osnovu koje je ostvareno pravo, kao ni u uvođenje korisnika u pravo i prestanak prava.

Potrebno je osigurati interne stručne resurse informatičkog profila za kontrolu IT funkcija, što je u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.

Izraditi strateški plan razvoja IT sistema Ministarstva kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim i radnim procesima u skladu sa poslovnom strategijom Ministarstva i osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru – aplikaciji SOTAC.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na ostvarivanju preduslova za korištenje funkcionalnosti softvera SOTAC i povezivanje sa ljekarskim komisijama Instituta za medicinsko vještačenje.

Potrebno je izraditi elektronski registar korisnika penzija ostvarenih po povoljnijim uslovima kao i automatizaciju kontrole isplata predmetnih penzija izvršenih u Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje u svrhu bolje kontrole trošenja budžetskih sredstava.

5.9.3 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima zaposlenici Ministarstva su do sada pokrenuli određeni broj sudskih sporova po osnovu neisplaćenih razlika plaća, toplog obroka i regresa, u kojima se kao tužena strana pojavljuje FBiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (razlika plaća zbog neusklađivanja koeficijenta za period 01.10.2008. do 01.07.2009. godine, naknada na ime povrata razlike plaće od 10%, razlika toplog obroka, razlika naknade za korištenje godišnjeg odmora). Iskazan je ukupan iznos od 181.551 KM, bez sudskih troškova i zatezних kamata. Prema datim podacima u toku 2011. godine doneseno je 10 prvostepenih presuda, kao i 4 rješenja o izvršenju. Konstatovano je da potraživanja zaposlenika po osnovu navedenih presuda i rješenja o izvršenju nisu knjigovodstveno evidentirana kao neizmirene obaveze u Glavnoj knjizi Trezora FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo u saradnji sa nadležnim institucijama i organima poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zatezних kamata i troškova osnovnog duga.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH kako bi se izvršilo evidentiranje obaveza po rješenjima o izvršenju u Glavnoj knjizi Trezora u cilju istinitog i tačnog iskazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izvršenja.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je dostavilo Očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2011. godinu, broj: 02-14/1-2183/12 od 25.07.2012. godine. U navedenom Očitovanju data su obrazloženja i sugestije na date kvalifikacije i određene nalaze u vezi datih kvalifikacija i dostavljena određena dokumentacija. Dati komentar na izvještavanje Federalnog ministarstva finansija i Vlade FBiH o utrošku sredstava transfera je prihvaćen i inkorporiran u Izvještaj. Ostala obrazloženja i komentari nisu prihvaćeni, obzirom da nisu data adekvatna obrazloženja i priložena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjenu osnova za izražavanje mišljenja, nalaza i preporuka.

Detaljno pojašnjenje u vezi očitovanja i razlozima neprihvatanja datih obrazloženja dato je u Komentaru na dostavljeno očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2011. godinu koje je dostavljeno menadžmentu Ministarstva uz konačan Izvještaj.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Mirko Mišić, dipl. oec.

Kimeta Bihorac, dipl. oec.

Sabina Avdić, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva rada i socijalne politike na dan 31.12.2011. godine

Izraženo u KM

Redni broj	Vrsta rashoda	Budžet za 2011. godinu ¹	Izmjene i dopune Budžeta za 2011. godinu ²	Zakonska preraspodjela	Operativni Budžet za 2011. godinu ³ (od 4 do 6)	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu	Izvršenje Budžeta za 2010. godinu
1	2	3	4	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	3.617.296	3.521.004	261.522	3.782.526	3.585.318	3.376.423
1.	Bruto plate zaposlenih	2.120.978	2.120.978		2.120.978	2.077.745	1.959.830
2.	Naknade troškova zaposlenih	423.536	390.882		390.882	284.198	303.994
3.	Doprinosi poslodavca	223.866	223.866		223.866	218.912	206.813
4.	Putni troškovi	39.350	33.458	21.542	55.000	54.811	40.954
5.	Izdaci za energiju	51.116	44.186	13.814	58.000	52.731	50.499
6.	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	115.091	107.724	28.276	136.000	120.120	124.465
7.	Nabavka materijala i sitnog inventara	41.488	35.521	29.479	65.000	62.259	51.825
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	41.488	37.987	17.013	55.000	54.215	38.994
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	340.766	314.800	27.000	341.800	338.984	338.715
10.	Izdaci za tekuće održavanje	45.372	42.651	27.349	70.000	67.060	68.176
11.	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa	16.245	19.894	6.106	26.000	17.462	10.662
12.	Ugovorene i druge posebne usluge	158.000	149.057	90.943	240.000	236.821	181.496
II	Tekući transferi	338.195.699	354.135.399	5.555.167	359.690.566	350.735.811	355.527.482
	<i>Transferi po osnovu prava demobilisanih boraca i članova njihovih porodica</i>	<i>30.885.198</i>	<i>30.885.198</i>	<i>1.000.000</i> <i>1.481.217</i>	<i>33.366.415</i>	<i>33.366.415</i>	<i>37.814.793</i>
	<i>Transfer po osnovu branilaca i članova njihovih porodica</i>	<i>6.257.625</i>	<i>6.257.625</i>	<i>2.130.770</i>	<i>8.388.395</i>	<i>8.388.395</i>	<i>7.623.986</i>
	<i>Transfer za pokriće dijela penzija po osnovu priznatog posebnog staža iz Člana 94. Zakona o PIO/MIO</i>	<i>54.175.597</i>	<i>54.175.597</i>	<i>4.916.689</i> <i>21.948.688</i>	<i>81.040.974</i>	<i>81.040.974</i>	<i>77.932.833</i>
	<i>Grant FBiH-za preuzete korisnike penzija bivše JNA iz člana 139. Zakona o PIO</i>	<i>3.691.283</i>	<i>3.691.283</i>	<i>1.515.307</i>	<i>5.206.590</i>	<i>5.206.590</i>	<i>5.454.663</i>
	<i>Transfer po osn.pov.uslova za sticanje prava na star. penziju vojnih osig. Vojske FBiH Uredba II⁴</i>	<i>31.247.679</i>	<i>31.247.679</i>	<i>-15.866.119</i>	<i>15.381.560</i>	<i>15.381.560</i>	<i>0,00</i>
	<i>Transfer po osn.pov.uslova za sticanje prava na star. penziju pripadnika bivše vojske FBiH Uredba III⁵</i>	<i>41.892.618</i>	<i>41.892.618</i>	<i>-14.366.879</i>	<i>27.525.739</i>	<i>21.609.050</i>	<i>0,00</i>
	<i>Transfer civilnim žrtvama rata</i>	<i>30.000.000</i>	<i>30.000.000</i>	<i>-3.911.522</i>	<i>26.088.478</i>	<i>24.222.972</i>	<i>26.490.886</i>
	<i>Zapošljavanje Roma</i>	<i>90.000</i>	<i>90.000</i>		<i>90.000</i>	<i>90.000</i>	<i>100.000</i>
	<i>Transfer za realiz.aktivnosti predviđenih Uredbom o primjeni</i>	<i>45.000</i>	<i>45.000</i>		<i>45.000</i>	<i>45.000</i>	<i>50.000</i>

¹ Budžet FBiH za 2010. godinu (»Sl. novine FBiH« br. 14/11)

² Zakon o izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2011. godinu (»Sl. novine FBiH« br. 50/11)

³ Ukupno odobreni operativni Budžet za 2011. godinu

⁴ Uredba o povoljnijim uslovima za stjecanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika vojske FBiH

⁵ Uredba o izmjeni i dopuni Uredbe o stjecanju prava na starosnu penziju pod povoljnijim uslovima pripadnika bivše Vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane

	<i>odg.prep.prema malolj.u FBiH</i>						
	<i>Transfer za strategiju protiv maloljetničkog prestupništva</i>	63.000	63.000		63.000	63.000	70.000
	<i>Implementacija mjera iz Akcionog plana u okviru Strategije zapošljavanja FBiH (2009-2013)</i>	360.000	0				400.000
	<i>Fond za prof.rehab.i zapošljavanje OSI</i>	900.000	900.000		900.000	900.000	450.000
	<i>Strategija za izjednačavanje mogućnosti OSI 2010-2014</i>	100.000	100.000		100.000	93.820	0
	<i>Transfer za PIO/MIO Minimalne penzije</i>	0	2.000.000	3.157.016	5.157.016	5.157.016	0
	<i>Transfer za lica sa invaliditetom – neratni invalidi</i>	105.000.000	105.000.000	3.500.000	108.500.000	107.655.658	98.492.222
	<i>Transfer za lica sa invalid.-neratni inv.(ispl. duga po zakonu koji je važio do 11.03.2009. godine)</i>	30.000.000	44.000.000		44.000.000	43.713.123	37.967.739
	<i>Transfer za PIO/MIO – refundacija sred. za penz. vojn. po povolj. uslovima-Uredba II, III</i>	0	0		0	0	39.315.822
	<i>Grantovi pojedincima – Isplaćene obaveze za PIO/MIO iz 2009. godine</i>	0	0		0	0	7.007.903
	<i>Tran. za lica sa invalid.-neratni inv.(isplata duga po osnovu izmj. i dopuna Zakona o osnovama socijalne zaštite od 01.10.2009. godine</i>	0	0		0	0	13.538.795
	<i>Ekonomsko socijalno vijeće</i>	190.000	190.000		190.000	190.000	300.000
	<i>Transfer za organizacije civilnih invalida</i>	700.000	700.000	50.000	750.000	750.000	200.000
	<i>Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida</i>	1.031.399	1.391.399		1.391.399	1.364.376	1.141.910
	<i>Transfer za odvikavanje od ovisnosti</i>	180.000	180.000		180.000	180.000	200.000
	<i>Provedba zakona zaštite od nasilja nad članovima porodice</i>	180.000	180.000		180.000	180.000	200.000
	<i>Transfer Savezu logoraša BiH i partn.sudionic.-Proj.provedbe Odluke MSP uz osig. istraživ. dokazne dokumentacije</i>	600.000	600.000		600.000	600.000	450.000
	<i>Transfer Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH</i>	225.000	225.000		225.000	225.000	250.000
	<i>Transfer za Mirovno vijeće</i>	9.000	9.000		9.000	862	5.930
	<i>Transfer IDA-istraživačko dokum.aktivnosti i zaštita žrtava i svjedoka genocida</i>	312.000	312.000		312.000	312.000	0
	<i>Udruženje za harmon.propisa entiteta i BiH sa propisima EU</i>	60.300	0		0	0	0
	<i>Transf. za suradnju sa ustanovama socijalne zaštite</i>	0	0		0	0	70.000
III	Kapitalni grantovi	1.350.000	1.719.104		1.719.104	1.716.196	1.500.000
1.	Rekonstruk. ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH	1.350.000	1.719.104		1.719.104	1.716.196	1.500.000
IV	Kapitalni izdaci	54.000	40.500	100.000	140.500	111.488	58.489
1.	Nabavka opreme	54.000	40.500	100.000	140.500	111.488	58.489
	UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III+IV)	343.216.995	359.416.007	5.916.689	365.332.696	356.148.813	360.462.394
	Broj zaposlenih	89	89		89	85	83